

ŞOVEN SALDIRGANLIK KRİZİ GÖLGELEYEMİYOR!

İleri kitlelerin örgütsüzlükle felç edilmesine ve harekete geçmesine engel olan yanlış bilinç ve şekillenmeye karşı halkın kurtuluşu olan devrim bilincini güçlendirmek, yaygınlaştırmak ve onun önündeki ideolojik-politik engelleri inceleyerek aşmak sorumluluğu acil ihtiyaçtır. Yine faşizmin genel saldırıları, işgal ve ilhak girişimleri, Kürt düşmanlığı ve şovenizm histerisi onun varoluşsal niteliği olarak kavranmalıdır. Bu bağlamda buna yönelen yaklaşım bunun bir seçim hamlesi olarak hafifletilmesine de vurmalıdır.

KOLEKTİF DOĞRULTU KİTLELERDEN KOMÜNİST PARTİSİ İLKELERİ İLE ÖĞRENELİM
SAYFA 12-13

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

15-29 HAZİRAN 2022 • SAYI: 114 • FİYAT: 5 TL • ISSN: 2630-5526

gazetesi

Sömürü ve Talana Karşı DİRENEYENLER KAZANACAK!

EMEK

4

ANALİZ

10

KADIN

14

GÜVENCESİZ HAYATLARA BİÇİLEN DEĞER

Türkiye patronların cennetidir. Hayatını idame ettirebilmek için ucuz iş gücü olarak, güvencesiz çalışma koşullarında yaşamını ortaya koymak zorunda kalan işçiler vardır. Yaş, cinsiyet fark etmeksizin sömürü düzenini büyütecek herkesi çarkının dişlisine yerleştirmektedir.

SÖMÜRÜ, TALAN VE BASKI HAD SAFHADA; ÇELİŞKİLER AÇIK, GÖREVLER KAÇINILMAZ!

Amatör, dağınık, dört bir yana yumruk sallayan bir gerçeklikle bu potansiyele müdahale edebilmek mümkün değil; çünkü örgütlülükteki zayıflıklar sadece halkın değil komünistlerin de bir gerçeği. Ancak içinde bulunduğumuz koşullar kötümser değil iyimser koşullardır.

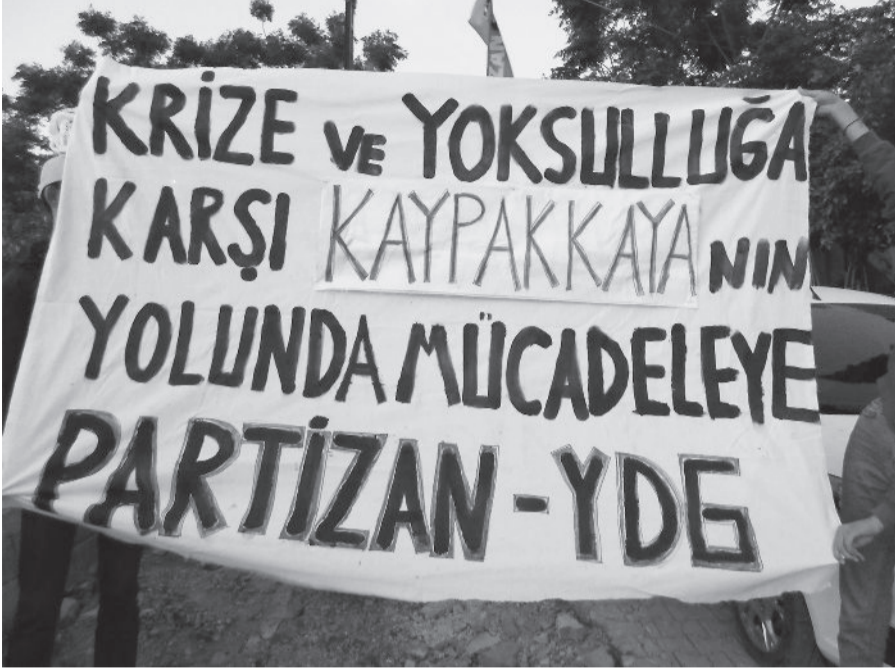

TÜRKİYE'DE KADINLARIN ÇALIŞMA HAKKI

Kadının ekonomik özgürlüğü çalışma hakkının özgürce kullanılması mücadelesiyle iç içedir. Bu iç içelik çeşitli özgürlük hikayeleriyle karartılmaya çalışılmakta kadınların özgürce hareket edebileceği gibi bir yanılsama oluşturulmaktadır. Ancak gerçek böyle değildir.

Antakya'da Partizan Okurlarına Dönük Baskılar Artıyor

HABER MERKEZİ- Antakya Samandağ ve Dörtyol'da Partizan okurlarına dönük polis baskısı ve gözaltı terörü artarak devam ediyor.

1 PARTİZAN OKURU GÖZALTINA ALINDI

Antakya Dörtyol'da üzerine ifade verildiği iddia edilen bir Partizan okuru gözaltına alındı.

Antakya Dörtyol'da otobüsten indirilerek gözaltına alınan Partizan okuru hakkında tanık ifadesi olduğu belirtildi. Soruşturmaya konu olan tanık ifadesinin "Bu herif telefonla konuşurken elinde hazır planlar olduğunu, krokiler ve keşifler yaptığını her şeyi not ettiğini Hatay'a varınca da yapacağı eylemle Hatay'ı Suriyeliler üzerinden karıştıracağını, kendisini polisler yakalasa bile her şeyin şifreli olduğunu hiçbir şey bulamayacaklarını söylüyor. Tipi de tam terörist gibi. Bu adamı durdurun nolur." şeklinde olduğu belirtildi. Bu tanık ifadesi doğrultusunda gözaltına alınan Partizan okuru hakkında 4 gün gözaltı kararı verildi.

Aynı zamanda evine de polis baskını

Adalet nöbetine polis saldırısı

İSTANBUL- İstanbul'daki Adalet Nöbeti eylemini engellemeye çalışan polis, 4 kişiyi darp ederek gözaltına aldı.

Tutsak yakınlarının, hasta ve infazı yakılan tutsaklar için Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi önünde Adalet Nöbeti eylemi 12'inci haftasında devam etti. Bu haftaki nöbet eylemine,

yapılıp gazete, kitap ve dijital materyallere el konuldu.

Dörtyol İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tutulan ve açlık grevine başlayan Partizan okurunun pazartesi günü savcılığa çıkarılması bekleniyor.

Partizan okuru 4 günlük gözaltının ardından savcılığa çıkarıldığı Dörtyol Adliyesi'nde ifade işlemlerinden sonra adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

DÖRTYOL'DA EV BASKINI

Antakya Serinyol'da düzenlenen ev baskınında 1 Partizan okuru gözaltına alındı. Aynı saatlerde Partizan okurunun İskenderun'da bulunan ailesinin evi de polislerce basıldı.

Düzenlenen ev baskınında dijital materyallere ve bazı kitaplara polislerce el konuldu. "İfade var" bahanesiyle "örgüt üyeliği" gerekçesiyle gözaltına alınan Partizan okuru İskenderun Adliyesi'nden adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

SAMANDAĞ'DA EV BASKINLARI

Silivri 3 No'lu F Tipi Kapalı Hapishane'de tutsak olan Yakup Akman'ın annesi Fince Akman ile Afyon T Tipi Hapishanesi'ne sürgün edilerek tek kişilik hücrede tutulan Hemgin Karakaş'ın annesi Cemile Karakaş katıldı.

ANNELER ABLUKAYA ALINDI

Adliye önünde açıklama yapmak isteyen tutsak yakınlarını polis, Kağıthane Kaymakamlığı'nın yasak kararı

Samandağ'da 18 Mayıs'ta komünist önder İbrahim Kaypakkaya'yı anma yürüyüşüne katıldıkları iddiasıyla 8 Partizan okuru evlerine yapılan baskınla gözaltına alındı.

18 Mayıs günü komünist önder İbrahim Kaypakkaya'yı anma yürüyüşü gerçekleştiren Partizan ve YDG okurlarına yönelik ev baskınları yapıldı. Ev baskınlarında 8 Partizan okuru gözaltına alındı. Ev baskınlarında gazete, dergi ve dijital materyallere el konuldu.

7 Partizan okuru savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakılırken 1 Partizan okuru tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi. Tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilen Partizan okuru serbest bırakıldı.

AJANLIK DAYATMASI

Samandağ'da gerçekleşen ev baskınlarının ardından Partizan okurlarına dönük baskılar artarak devam ediyor.

Gözaltına alınan ve savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakılan Partizan okurlarına ajanlık dayatılıyor. Polisler "Onların içindeki adamımız ol, suç üstü yapmamıza yardımcı ol, seni rahat ettiririz, sen daha yenisin yardımcı ol yoksa senin de başın ağrır" gibi söylemlerle Partizan okurlarını yıldırmaya, ajanlaştırmaya çalışmaktadır. Ajanlık dayatılan Partizan okurları fiziki takiplerle de taciz ediliyor.

Ajanlık dayatmalarına ve tacizlere boyun eğmeyeceklerini ifade eden Partizan okurları "Halkla buluşmamızın önüne geçmeye ve güvensizlik tohumları serpmeye çalışan bu tarza aşınayız. Halka onursuzluğu, ihaneti dayatanların bu hilelerini boşa düşürüp halkımıza güven vermeye devam edeceğiz." dedi.

gerekçesiyle engellemeye çalıştı. Nöbet öncesi çok sayıda polis ve gözaltı aracıyla adliye önü ablukaya alındı. Tutsak yakınları uzun süre adliye karşısındaki kafenin önünde oturma eylemi gerçekleştirdi.

Aileler ve eyleme destek verenler darp edilerek gözaltına alındılar. Gözaltına alınanlar karakoldaki işlemlerinin ardından serbest bırakıldı.

Ayakta sayımı kabul

etmeyen tutsak darp edildi

HABER MERKEZİ-Hakkında açılan davanın duruşması için 7 Haziran'da tutuklu bulunduğu Elazığ 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Hapishane'den Batman T Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishane'ye sevk edilen Salih İlmin'in ayakta sayım ve çıplak arama dayatmasına karşı çıktığı için gardiyanlarca darp edildiği öğrenildi. İlmin, 9 Haziran'da kardeşi Gülçin İlmin ile yaptığı açık görüşte yaşadıklarını aktardı.

İKİ KİŞİLİK ODADA SAYIM DAYATMASI

Ağabeyinin "örgüt üyeliği" iddiasıyla 2018 yılından bu yana tutuklu olduğunu aktaran Gülçin İlmin, ağabeyinin 8 Haziran'da görülen duruşması için bir gün öncesinde Batman Hapishanesi'ne getirildiğini söyledi. İlmin, "Abim ve bir kişi tek odada kalıyorlar. Sayım esnasında ayağa kalkmalarını istiyorlar. Onlar da zaten iki kişi olduklarını ve ayağa kalkmayacaklarını söylüyorlar. Bu esnada gardiyanlar onları zorla ayağa kaldırmak istiyor. Onlar da kalkmayacaklarını söyleyerek direniyorlar. Üstünde oturdukları sandalye ile beraber onları koğuşun dışına atıyorlar. Bu esnada zorla fiziki müdahalede bulunuyorlar. 'Herkes ayağa kalkıyor, siz niye kalkmıyorsunuz?' diyerek tehdit ediyorlar. Abim bu şiddeti savcılığa anlattı." dedi.

ZİYARETÇİLERİN YAŞADIKLARI

Gardiyanların ağabeyi ve diğer tutsağa çıplak arama dayatmasında da bulunduğunu belirten İlmin, benzer uygulamalara ziyaretçilerin de maruz kaldığını ifade etti. 9 Haziran'da açık görüşe gittiklerinde işkenceye varan muamelelerle karşı karşıya kaldıklarını dile getiren İlmin, "İki yerde aramadan geçtik. Çıplak aramaya varan bir durum gelişti. Bunu kabul etmedik. Bu işkence son bulsun. Yeter artık." dedi.

Hapishanede yaşananlara dair İnsan Hakları Derneği (İHD) Batman Şubesi'ne başvurduklarını aktaran İlmin, yaşanan hak ihlallerinin son bulması için kamuoyuna duyarlılık çağrısı yaptı.

POLİTİK GÜNDEM

ŞOVEN SALDIRGANLIK KRİZİ GÖLGELEYEMİYOR!

Durdurulamayan enflasyon artışı halka derinleşen ve yaygınlaşan bir yoksulluk, sefalet olarak yansıyor. Derinleşen ekonomik kriz geniş halk yığınlarını doğrudan hedefleyen sonuçlar doğuruyor. AKP-MHP faşist blokunun "Yeni Ekonomik Modeli"nin düşük faiz ve bunun sonucu olacağını öne sürdüğü düşük enflasyon önermesi Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından "Bu sistemden dar gelirli halk hariç üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyorlar. Çarklar dönüyor." yaklaşımına demirlenmiş durumda. TÜİK'in verileriyle oynayarak Mayıs ayı enflasyonunu aylık bazda %3, yıllık bazda ise %70 olarak açıklamasından sonra aynı Hazine ve Maliye Bakanı bu verileri "düşüş eğilimi" olarak, adeta bir "müjde" gibi kamuoyu ile paylaşmaktan geri durmadı. Tırmanan ve derinleşen ekonomik krizde özellikle temel ihtiyaçlara yönelik gününbirlik zamların işçi sınıfı ve emekçiler için yarattığı yaşamsal sorunlar karşısında bir yönetme biçimine dönüşen "halkın aklıyla dalga geçen" bir yaklaşım sergilenmiştir.

Ekonomik krizin kaybedeni kadar kuşkusuz kazananı da vardır. Komprador burjuvalar, tefeciler, büyük tüccarlar ve onlarla iç içe varlığını sürdüren büyük toprak ağaları bu krizden en kazançlı çıkan kesimlerdir. Bankaların 2022'nin ilk üç ayındaki kâr oranları ortalaması %60 düzeyinde, tüm yıl için kâr beklentisi ise %300 düzeyindedir. Yani TÜİK enflasyonun yaklaşık 6 katı bir kârlılık söz konusudur. Bu kârın ülke ekonomisinin genel gerilemesinden hareketle aslında yetersiz olduğunu da ayrıca belirtelim. Yani ülke ekonomisi zayıflamaya ve dolayısıyla zayıf kalmaya devam ediyor. Bu genel gerçeklik içindeki "büyümenin" enerji sektöründen perakende sektörüne, müteahhitlikten tekstile, gıdadan yazılıma kadar belli başlı büyük şirketlerin kârlılık oranları da bankalarla yarışır durumdadır. AKP-MHP faşist blokunun ekonomik krizi sistemin sahipleri olan komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının çıkarlarını koruyacak, onların daha da palazlanmasını sağlayacak şekilde yöneten konumlanışıyla kuşkusuz bu kesimin her "renkten" bölümünün güvenini kazanmaktadır. Her kriz gibi bu kriz de emperyalist sermayenin onun uluslararası ölçekte belirledi-

ği iş bölümünü nasıl verimli kıldığını göstermektedir. Bu sermaye hemen her koşulda uluslararası ölçekte "payına düşeni" en ileri seviyede elde etmeyi başarmaktadır. Daha ucuz iş gücü, daha düşük maliyetle üretim, emperyalist mali sermayenin daha fazla kâr gibi olanakları sağlamasıyla bu cephede de güven vermektedir!

AKP-MHP bloku ekonomik krizin toplumda yarattığı yoğun memnuniyetsizliği, öfke ve tepkiyi de yoğun bir siyasi baskıyla, faşist saldırganlıkla ve belli bir kesimde üretmeyi henüz başardığı "rıza" ile yönetmeyi becermektedir. Bunun için, yani halk kitlelerindeki öfke ve tepkinin bir harekete dönüşmesini baskılamak için tüm devlet mekanizmasını güçlü bir şekilde seferber etmektedir. Devletin egemen sınıfların örgütlü bir aracı olarak güçlü bir şekilde işlediğini gene layıkıyla görmekteyiz. Özellikle halkı örgütsüzlüğe mahkûm etmede, ilerici-devrimci-demokrat güçleri çok yönlü baskılamada ve tüm bunlardan belli sonuçlar sağlamada devletin etkin çalıştığını görüyoruz.

Büyük çaplı ekonomik krize rağmen devlet sistemin sahiplerini memnun ederek ve krizin tüm faturasını ödeyen halkı da hareketsiz kılarak yozlaşmış, çürümüş AKP-MHP blokunun ayakta kalmasını sağlamaktadır. Ancak ekonomik ve politik krizin hafiflemeye devam etmesi, bu iki faktörü günbegün zayıflatmaktadır. Egemen sınıflar arasındaki rekabet ve krizin daha büyük bir fırsat haline getirilme mücadelesi yarımaları büyütmede, bunun sonucu olarak daha güçlü temsil yetle var olma gerekliliğini tırmandırmaktadır. Bu durum CHP-İYİP önderliğindeki blokun daha geniş bir temsiliyet sağlama arayışını kamçulamaktadır. Bu faşist bloklar arasındaki mücadele sistemindeki pisliklerin, çürümüşlüğü boyutunu deşifre eden bir özelliğe sahip. (H)İç edilen 128 milyar dolar, eğitim kurumları aracılığıyla yapılan para transferleri, off-shore sistemi ile gerçekleşen vurgunlar, devlet olanaklarıyla sağlanan tatlı servetler vs. özellikle politik krizle, klikler arasındaki dalaşa ortaya çıkan gerçeklerdir. Aynı şekilde egemen sınıf temsilcilerinin iktidar mücadelelerinde halk kitlelerini dolgu malzemesi olarak kullanmaları ekonomik krizin gerçek nedenlerinin değil; ama

esas olarak sonuçlarının ezilenlere daha yaygın ve geniş şekilde aktarılmasını sağlamaktadır. Bu mecrada gerçekleşen tablo sert ve güçlü bir dalaş, güç dengelerini değiştirmek için kıyasıya bir kapışmayı resmetmektedir.

Yer yer pervasızlaşan bu dalaşın temel özelliği her zamanki gibi halkı zehirleyerek yönetmekte kullanılan "vazgeçilmez" şovenizmdir. Bunu tüm faşist klikler, yaşanan gelişmelere paralel olarak sahiplenmekte ve adeta "en iyisi benim" yarışıyla kullanmaktadır. Ümit Özdağ gibi neredeyse hiçbir karışılığı olmayan sıradan bir faşist ajitator dahi bununla "etkin bir muhalif" olarak öne sürüldü. Faşist devletin temel ideolojik dayanaklarından biri olan şovenizm, bu rolüyle çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının birliğinin önündeki engellerden biridir: dolayısıyla bu gerici akım devrimin hedefi olmaya devam ediyor.

Özellikle Ortadoğu'da ve Doğu Akdeniz'deki gelişmeler şoven dalganın güçlenmesine yol açmaktadır. Türk hâkim sınıfları buralardaki çıkarları, olası kazanımlar için yürütülen mücadeleyi şoven histeriyi besleyerek ve pekiştirerek yürütmektedir. Son olarak İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya üyelik başvurularını Ortadoğu'daki çıkarları ve hesapları için bir kaldıraç çevirip özellikle Rojava'da bir kez daha işgalci bir saldırıya dönüştürmek amacındadır. Bunun için şoven dalgayı köpürtmüş, Kürt düşmanlığına yeni bir ivme kazandırmıştır. Hakeza Yunanistan ile adalar üzerinden tırmandırılan gerginlik de aynı hesabın bir sonucudur.

TC'nin askeri saldırganlık eğilimleri ve operasyon hazırlıkları asla tek başına seçim taktiği veya bir faşist kliğin dar çıkarları ile açıklanamamalıdır. Seçim ya da kitleleri yedeklemek bu faşist klikler için aynı temel yönelimin yan sonuçlarıdır. Rojava'ya yönelik saldırı planları Kürt kazanımlarını olabildiğince törpüleme ve Suriye'de mevzi kazanma hesaplarının sonucudur. NATO'nun genişletilmesi de bunun için bir zemindir. Faşist diktatörlük şimdi hem NATO'nun, yani ABD'nin desteğini almak hem de Rusya ile pazarlık yapmak peşindedir. Bu noktada Menbiç, Tel Rıfat, Kobani gibi hedefleri önceleyerek bir yönelim oluşturmaktadır. Bu bölgede ana stratejik

noktalarda bir güç değişimi için yeterli koşul olmasa da belli bölgelerde veya noktalarda Kürtlere dönük bir saldırıya izin verilmesi olasıdır. TC bu bölgede "bir karış toprak" için büyük çaplı siyasi bir kampanya ve seferberlik yaratmaya hazırdır. Bunun için emperyalistlerin kırmızı çizgilerini her türlü pazarlıkla zorlamaktan geri durmamaktadır. Şu anda olan budur. Büyük bir şoven kampanya eşliğinde, savaş tamtamlarıyla faşist, işgalci politikasını diri tutmakta ve ekonomik kriz girdabındaki kitleleri bu şekilde zehirlemektedir. İki faşist blok da "yaparsın-yapamazsın" kavgasıyla aslında şovenizmi beslemektedir. Yunanistan'ın aynı gerginlikte kullandığı milliyetçi dil ve Kürt ulusal kazanımlarına karşı gündeme gelen işgal eğilimine karşı Esad'ın açıklamaları gerici burjuva dünyanın ortak silahının milliyetçilik olduğunu apaçık göstermektedir. Dünya halklarının kardeşliğini Yunan ve Suriye halkları ile Türkiye halkının kardeşliğinde somutlaştırmak görevi önümüzdedir.

Devrimci görev ve sorumluluk, bu derin kriz ortamını da dikkate alarak özellikle faşist kliklerin halkı sisteme yedekleme çabasına karşı durarak, her şeyi seçimlere kilitleyen yaklaşımlardan uzaklaşmak olmalıdır. Parlamento kurtuluşun bir sahası olarak gösteren, seçim kazanmayı bir kurtuluş parolası kabul eden, tüm sorunları bu eksende ele alan yaklaşımlara açık ve net tavır alarak halkın hakları, özgürlükleri için harekete geçmesini sağlayacak politik çalışmalara yoğunlaşmak gerekmektedir. İleri kitlelerin örgütsüzlükle felç edilmesine ve harekete geçmesine engel olan yanlış bilinç ve şekillenmeye karşı halkın kurtuluşu olan devrim bilincini güçlendirmek, yaygınlaştırmak ve onun önündeki ideolojik-politik engelleri inceleyerek aşmak sorumluluğu acil ihtiyaçtır. Yine faşizmin genel saldırıları, işgal ve ilhak girişimleri, Kürt düşmanlığı ve şovenizm histerisi onun varoluşsal niteliği olarak kavranmalıdır. Bu bağlamda buna yönelen yaklaşım bunun bir seçim hamlesi olarak hafifletilmesine de vurmalıdır. Gerçeğin kavranması, doğru noktalarda yoğunlaşılması ve doğru bir bilinç için doğru sahalarda ve doğru biçimlerde çalışma devrim için yürüyüşü hiç kuşkusuz güçlendirecektir. Odaklanmamız gereken de budur.

GÜVENCESİZ HAYATLARA BİÇİLEN DEĞER

Türkiye’de işçi sınıfı ağır çalışma koşulları, düşük ücret politikaları ve birçok hak gaspıyla karşı karşıya. Kriz ve her geçen gün artan pahalılık çemberinde işçiler, yaşamını devam ettirebilmek adına bu zor koşullar içerisinde yaşamlarını sürdürüyor. Bu zorluklara her geçen gün bir yenisi daha eklenirken işçilerin geçim sıkıntısı artmaya devam ediyor. İşçiler bu zor koşullarda yaşamaya çalışırken patronlar ise ücretleri daha aşağı çekmenin ve en temel işçi haklarını dahi gasp etmenin yollarını arıyor.

İşçiler kriz, hayat pahalılığı ve işten atılma tehdidi ile güvencesiz çalışma koşullarına mahkûm edilmeye çalışılıyor. Asgari ücretli çalışanların tüm ücretliler içindeki oranı yüzde 70 iken birçok iş yerinde sigortalar asgari ücret üzerinden yatırılrsa bile belli miktarlar elden geri alınıyor. Bunun yanında sigortasız ve ucuz iş gücü altında sömürülen işçiler için asgari ücret bir nimet sayılıyor ve işçilere “halinize şükredin” denilerek bu sistem içinde yaşamaya zorlanıyor. İşten atılma baskısı ile işçiler daha fazla çalıştırılarak üç işçinin yapacağı iş, iki işçinin sırtına biniyor ve gün sonunda verilen emek hiçe sayılırken işçinin eline kalan ekme parası oluyor. Temel gıda, barınma, ısınma ve ulaşım olmak üzere art arda yapılan zam yağmuru ile düşük ücret, işsizlik ve güvencesiz çalışma koşulları içerisindeki işçiler düzen içinde varlıklarını sürdürmeye devam ediyor.

Kapitalizm ile birlikte büyüyen ve artmaya devam eden iş “kazaları”, meslek hastalıkları ve işçi ölümleri tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de büyük bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Özellikle son yıllarda her gün karşımıza çıkan iş kazaları ve iş cinayetleri her koldan işçinin hayatını kaybetmesine neden olurken, meslek hastalıklarından doğan sorunlarla yaşamı daha zor hale getiriyor. Yapılan araştırmalar doğrultusunda Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) istatistik birimi ILOSTAT’ta yer alan tabloya göre 100 bin çalışan başına ölümle sonuçlanan iş cinayetlerinin en çok yaşandığı ülkeler sıralamasında Türkiye dokuzuncu sırada yer alıyor. Ayrıca İSİG Meclisi’nin hazırladığı istatistiklerde bu tablonun ne kadar vahim olduğu gözler önüne seriliyor. 2022 yılının verilerine baktığımızda, yılın ilk beş ayında (151 günde) en az 646 işçinin hayatını kaybettiği belirtiliyor. Dünyada iş kazalarını önlemek için yapılan düzenlemeler ve alınan önlemlere rağmen iş kazalarının sa-

yısı ile hayatını kaybedenlerin sayısı artmaya devam ediyor. Avrupa Birliği’nin (AB) resmi istatistik ofisi Eurostat ve Sosyal Güvenlik Kurumu’nun (SGK) verilerine göre ise Türkiye iş cinayetlerinde en fazla insanın hayatını kaybettiği ülkeler arasında ilk sırada yerini alıyor.

Türkiye gibi ekonomik büyüme performansının yüksek tutulmaya çalışıldığı yarı sömürge, yarı feodal bir ülkede iş güvenliği ve iş sağlığı önlemlerinin de bu oranda artması gerekirken buna yatırılacak bütçe beklentisi en aşağılarda oluyor. Yasal düzenlemeler ile iş kazaları azaltılabiliyor olmasına rağmen Türkiye gibi ülkelerde tam tersi olarak artış gösteren iş kazaları, meslek hastalıkları

ve iş cinayetleri konusunda tüm dikkatler kendilerince iktisadi davranan patronlardan çok kamu otoritelerine yöneliyor. Çünkü patronlar, iş sağlığı ve güvenliği maliyetlerini karşılamak yerine işçiye veya ailesine tazminat ödeme maliyetini tercih ediyor.

GÜVENCESİZ ÇALIŞMA DERİNLEŞİYOR

Havaların ısınması ve yaz sezonunun açılmasıyla birlikte güvencesiz çalışmanın en yoğun olduğu inşaat ve tarım alanında iş kazaları ve iş cinayetlerinde önemli bir artış meydana geldi. Haziran ayı verilerinde 46 tarım emekçisi ve 35 inşaat işçisinin iş cinayetlerinde hayatını kaybettiği kaydedildi. Bu veriler bilinen ve gündeme yansıyan kadarıyla güvencesiz çalışmanın somut sonuçlarını bize gösteriyor.

Akademik araştırmalar ve istatistiksel veriler dahilinde Türkiye’deki mevsimlik tarım işçiliğinin nedenlerinin başında zorunlu göçler, sürgünler ve tarım topraklarının daralmasıyla birlikte büyüyen pazar ihtiyacını karşılamak, emek sermayesine duyulan ihtiyaç köylülerin ilk alternatif olarak mevsimlik işçiliğe yönelmelerine ne-

den oluyor. Güvencesiz çalışma koşulları içerisinde sayıları yüz binlerle ifade edilen mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin sorunları her yaz hasat mevsiminde gündeme geliyor. Ancak çalışma ve yaşam koşulları, çocukların eğitim sorunları, sağlık hizmetleri gibi konularda hâlâ beklenen bir iyileşme ve gelişme sağlanmıyor. Mevsimlik tarım işçileri farklı ürün, bölge ve mevsim aşamalarını takiben ülke içinde yaklaşık on aya kadar yayılan bir zaman içerisinde gezici ve göçebe olarak çalışıyor. Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşulları temel insani haklardan ve yaşam biçimlerinden uzak olarak devam ederken işçiler çalışmak için gittikleri bölgelerde genellikle çalıştıkları tarla ve

bahçelere yakın kırsal alanlardaki çadır kentlerde konaklıyor. Kurdukları çadırlarda güvenliksiz, sağlıksız, elektrik kullanımının sınırlı, temiz suya erişimin sorunlu olduğu, güvenlik açısından aydınlatmanın neredeyse olmadığı alanlarda yaşamlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Olumsuz hava şartlarında ise çadırların su basması

ile birlikte yaşam koşulları daha da zorlaşan işçiler ve beraberindeki çocukların sağlık durumu kötüleşiyor. Aynı zamanda tarla ve bahçelerde çalışan işçilerin sabah erken saatlerde başlayan mesailerle birlikte gün boyu çalışmaları türlü meslek hastalıklarına yol açarken verdikleri emek karşılığında aldıkları günlük ücret ortalama 145 lira olarak belirleniyor. Bu emek sömürsü içerisinde kazanılan bu para bir ailenin yaşamını sürdürme noktasında karşılık bulamıyor. Bunun bir diğer tarafını ucuz iş gücü olarak görünen göçmen işçiler oluşturuyor. Göçmen işçiler yaşam koşulları ve insani haklar açısından gözden en kolay çıkarılacak işçi olarak görünüyor ve ücretleri de buna göre değişkenlik gösteriyor. Hayatta kalabilmek adına her türlü emek sömürsüne, baskıya, sefalet ücretine, tehditlere vs. maruz kalan işçiler bu cendere içerisinde çalıştırılıyor. Mevsimlik işçilerin içinde bulunduğu koşullar içerisinde sağlık, ücret gibi sorunların dışında mevsimlik işçilerin karşılaştığı bir diğer durum çalıştıkları bölgede yaşayan yerli halk ve patronlar tarafından etnik köken, dini inanç ve yaşam biçimlerine göre dışlanmaları. Bu durum işçilerin hor görünmesine, halk tarafından uzak

tutulmasına yol açıyor.

Türkiye’de mevsimlik tarım işçilerini koruyan özel bir yasa bulunmuyor. Ancak işçilerin yaşadığı bu sorunlar çerçevesinde sorunlara çözüm üretmek adına bazı kurum ve kuruluşlar varlığını sürdürüyor. Çeşitli üniversite ve STK’ların inisiyatifiyle faaliyet gösteren bu kurumlar işçilerin koşullarını iyileştirme gayretinde çalışmalar yürütüyor. Fakat bu çalışmalar koşulların iyileşmesi açısından yeterli koşul ve olanağa bağlı olarak beklenen düzeyde bir ilerleme kaydedemiyor.

Diğer bir yandan güvencesiz çalışma koşulları açısından bir diğer iş kolu olarak inşaat sektörü karşımıza çıkıyor. Mevsimlik tarım işçilerinde olduğu gibi dönemsel olarak çalışan inşaat işçileri her türlü hak gaspına karşı çalışmaya devam ediyor. İSİG Meclisi’nin hazırladığı rapora göre 2022 yılının ilk beş ayında iş cinayetlerinin iş kollarına göre yüzde 18’lik bir oranla en fazla iş cinayetinin yaşandığı alan inşaat sektörü olarak karşımıza çıkıyor. İş güvenliğinin hiçe sayıldığı bu alanda neredeyse her gün en az bir işçi iş kazasında hayatını kaybediyor. Genellikle günlük yevmiyeler ile çalıştırılan işçilerin "İşler aksamasın diye soğukta çalıştık ve ben hasta oldum. Ama hasta olduğum süre boyunca maaş almadım. Cebimden gitti. Bunun karşılanması gerekiyordu. Maaşlarımız banka üzerinden aylık yatsa bunlar olmaz." diyerek taşeron işçiliğinin yaşam zorluğunu somut olarak bize sunuyor.

Son olarak 2022 yılının ilk beş ayına baktığımızda iş cinayetlerinin ve iş kazalarının ortaya çıkardığı tablo şu şekilde: Mayıs ayında toplam 165 işçi hayatını kaybetti. Bu sayı içerisinde iş kollarına göre dağılımda en yüksek yüzde 18 ile inşaat ve yol, yüzde 8 ile tarım ve orman işçileri yer alıyor. Bu iş cinayetlerinin nedenleri ise ezilme, göçük, trafik ve servis kazaları ve yüksekte düşme olarak karşımıza çıkıyor. Yaş aralıklarında ise bunların yüzde 2’lik kısmını çocuk ve genç işçiler oluşturuyor.

Türkiye patronların cennetidir: Hayatını idame ettirebilmek için ucuz iş gücü olarak, güvencesiz çalışma koşullarında yaşamını ortaya koymak zorunda kalan işçiler vardır. Yaş, cinsiyet fark etmeksizin sömürü düzenini büyütecek herkesi çarkının dişlisine yerleştirmektedir. Tüm bu veriler bize gösteriyor ki egemenler tarafından işçinin yaşamı, ürettiğinin değeri kadar değildir.

Bakırköy Belediyesinde işçi kıyımı hazırlığı

HABER MERKEZİ- Bakırköy Belediyesi Kent Konseyi yemeğinde konuşan Bakırköy Belediye Başkanı Bülent Kerimoğlu yeni sözleşme dönemi olan temmuz ayında işçi çıkaracağını açıkladı. Belediye işçileri ise hem kaygılı hem de tepkili.

Türk-İş'e bağlı Belediye-İş'te örgütlü Bakırköy Belediyesi işçileri ve belediye yönetimi arasında TİS görüşmelerinde uzlaşma sağlanamamış, işçiler greve gitmişti. 3 ay süren grevin ardından yapılan sözleşmede umduğunu alamayan işçiler belediye yönetimi ve sendikacılara tepki göstermişti. Belediyenin tiyatro biriminde çalışan işçiler iş güvencelerinin TİS ile garanti altına alınmasını istiyordu. Greviden sonra yapılan sözleşme bu

talebi de karşılamadı.

İŞTEN ÇIKARMAYA DESTEK İSTEDİ

Bakırköy Belediye Başkanı Bülent Kerimoğlu, Kent Konseyi yemeğinde yaptığı konuşmada, "Bakırköy Belediyesi yılın başında grev sorunu yaşadı. Biz belediyemizin mali bütçesini düşünerek kararlı bir tutumda bulduk. Verip kurtulmak en kolay. Sonunda mali disiplin neyi gerektiriyorsa o şekilde çözdük" dedi. Bakırköy Belediyesi Tiyatro biriminde çalışan sayısını 470'den 240'a düşürdüklerini, temmuz ayında da işçi çıkaracaklarını söyleyen Kerimoğlu, "Muhtemeldir ki bir gürültü yaşanacak desteğinizi esirgemeyin" diye konuştu.

Mutlu Akü işçileri greve çıktı

HABER MERKEZİ- İstanbul'un Tuzla ilçesinde bulunan Mutlu Akü'de Petrol-İş Sendikası'na üye işçiler greve çıktı.

Petrol-İş Sendikası ve Mutlu Akü patronları arasında süren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sonuçsuz kaldı. Mutlu Akü işçileri grev kararını sabah saatlerinde uygulamaya başladı.

5 Ocak 2022 tarihinde yapılan ilk

toplu sözleşme görüşmesi oturumunun ardından yaklaşık 6 ay geçmiş durumda. Bu süre zarfında artan hayat pahalılığı, her geçen gün yükselen enflasyon ve bunlara karşı düşen alım gücünü telafi etmek isteyen tüm emekçiler gibi Mutlu Akü ve Mutlu Plastik işçileri

de geçinebilir bir ücret talebinde bulundular.

Ancak 8 Haziran Çarşamba günü sendika genel merkezinde yapılan grev öncesi son görüşmede de özellikle ücretler konusunda uzlaşma sağlanamaması üzerine, bu sabah grev başladı. Sabahın ilk saatlerinde fabrika önünde toplanan işçiler fabrika kapısına grev pankartını astı.

İşçi düşmanı Hakmar'ı boykot çağrısı

netimine karşı harekete geçmeye çağırıldı.

Sendika tarafından yapılan açıklamaya göre, Sakarya Pamukova'daki Hakmar şubesinde çalışan Mustafa İp son kullanma tarihi geçmiş ürünleri satmadığı için yine Kod-46 ile işten atılırken, Sakarya Erenler'de ise "sahte dilekçe" ile bir işçi işinden edildi.

BOYKOT ÇAĞRISI

Mağaza Market-Sen #HakmaraGitme diyerek boykota çağırıldı. Sendikanın yayınladığı açıklama şu

şekilde:

"Hakmar'da pazarlama müdürleri ve bölge sorumlularının inisiyatifinde ilerleyen bu usulsüzlükler, Hakmar patronlarının sorumluluğundadır. İşçilere zorla bozuk ürün sattırmaya çalışmak hem halk sağlığıyla oynamak hem de kendi suçlarını işçiye yıkmaktır. Başta Sakarya olmak üzere Hakmar şubelerinde süren usul-

süzlüklere karşı Mağaza Market-Sen sessiz kalmayacak. Hakmar sorumluları, son kullanma tarihi yaklaşan ve geçen ürünleri sattırmaktan vazgeçecek. Hakmar patronları, işçileri bahanelerle işten atıp sicilini karalamaktan, kıdem tazminatına el koymaktan vazgeçecek.

"Bozuk ürün sattıran, suçu işçilere yıkan, işçileri işsiz-ekmeksiz bırakan Hakmar patronlarına karşı herkesi işçilere sahip çıkmaya davet ediyoruz. Hakmar'dan alışveriş yapmama çağırıyoruz.

"Tarım ve Orman Bakanlığı'nı tüm Hakmar şubelerini denetlemeye, bozuk ürünler hakkında işlem yapmaya, işçileri değil patronları cezalandırmaya çağırıyoruz.

Çalışma Bakanlığı, tek bir soruşturmayla dahi gerek duyulmadan, delilsiz ve haksız bir şekilde işsiz bırakılan bütün işçilerden sorumludur. Bu sorumluluğunu bakanlığa hatırlatıyoruz. İşten atılan Hakmar işçileri için gerekli soruşturma süreçleri yürütülsün."

HABER MERKEZİ- Sakarya Erenler'deki Hakmar şubesinde son kullanma tarihi geçen ürünlerin satılmaya çalışıldığı iddia edilirken, buna karşı çıkan işçilerin Kod-46 (Güveni Kötüye Kullanma, Hırsızlık Veya Sırların İfşa Edilmesi) suçlamasıyla işlerine son verildiği belirtildi.

Son kullanma tarihi yaklaşan ürünleri rafa dizmesi istenen işçi Şener

Demir'in Mağaza Market-Sen'e üye olmasının ardından Kod-46 ile işten atıldığı iddia edilmişti. Mağaza Market-Sen 5 Haziran Pazar günü Sakarya'da yaptığı basın açıklamasının ardından haksız yere işten atılan iki işçinin daha sendikaya ulaştığını duyurdu.

Mağaza Market Sendikası, işten çıkarılan sendika üyesi işçiler için eylem yaparak herkesi Hakmar yö-

Ağaç A.Ş. İşçileri Direnişte:

"Direnmeysek Kazanamayız"

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne (İBB) bağlı Ağaç A.Ş. işçileri, Saraçhane'de bulunan İBB binası önünde direnişe geçti. DİSK'e bağlı Birleşik Tarım Orman Sendikası (BTO-SEN) öncülüğünde başlatılan direnişe, İstanbul'un dört bir yanındaki şantiyelerden yüzlerce işçi katılmaya devam ediyor. İşçiler yaşadıkları hak gasplarını ve baskıları gazetemize aktardı.

Yeni Demokrasi: Ağaç A.Ş.'de ne gibi baskılara maruz kalıyorsunuz, neden buradasınız?

Engin Biçer: "Her şey çok güzel olacak" dediler hiçbir şey güzel olmadı. Zaten o söylemlerle oy alıyorlar ama sadece seçimden seçime insanlar hatırlanıyor. Bunu çok net biliyoruz. Biz sabahtan akşama kadar elimizde çapa ya da envai çeşit malzemelerle her yeri temizlemeye çalışıyoruz. Çünkü gücümüz yettiğince çalışıyoruz ama buna karşılık da ücretimizi almak istiyoruz. Bizim başka bir şeyimiz de yok. Biz bugün diğer işçilere nazaran çok düşük bir maaş alıyoruz. Biz de yaşamak istiyoruz. İnsanca bir koşulda yaşamak istiyoruz. En temel haklarımızı istiyoruz.

YD: Siz kaç yıldır burada çalışıyorsunuz?

Emrah Demirden: Taşeron sistemine daha doğrusu müteahhit sisteminden normal sisteme geçildiğinden beri burada çalışıyorum. Normalde bir yılı geçti.

YD: Bu süreç içerisinde neler yaşadınız?

Emrah Demirden: Bu süreç içerisinde sürekli bize bazı vaatler verildi. Göz boyama olarak bazı şeyler yapıldı ama sonuç hiçbir şekilde değişmedi. Yani şu parklara bakın ya, şu güzelim yerleri mesela biz yapıyoruz. Şu ağaçların bu şekilde olması, şu çimlerin güzel olması, ağaçların bu şekilde güzel olması bizim emeğimizle oluyor. Biz her şeyi güzelleştiriyoruz bizi kimse güzelleştirmiyor. Ekrem İmamoğlu "her şey çok güzel" olacak dedi ama

kimin için güzel olacak biz bir türlü çözemedik. Bizim için güzel olan bir şey olmadı. Bugün pazara, enflasyona baktığımız zaman her şey almış başını gidiyor. Biz 4 bin 250 liraya talimimiz. Yemek, su dahil biz cebimizden ödüyoruz. Bunlar yönetici beni dinler mi dinlemez mi bilmiyorum yönetici eğer evladı varsa, eğer bir aile geçindiriyorsa, eğer kirada olduğunu ben sanmıyorum da hani varsayalım, ben

buradan sesleniyorum: Gelsin 4 bin 250 lira ile geçinsinler. Yönetici yaşadıkdan sonra biz de yaşarız yani. Ama bu hayatı bu şekilde kimse yaşayamaz. Ben kirada oturuyorum, 3 bin lira kira veriyorum. Bir tane çocuğum var. Çocuğum okula gidiyor ama ben sabahları evden erken çıkıyorum çocuğuma harçlık veremiyorum diye. Niye ben sonuçta çalışıyorum burada emek veriyorum, hizmet ediyorum. Hizmetimin karşılığını almak istiyorum. Buraya geldiğimiz zaman bile Ağaç A.Ş. yönetimi hakkımızda tutanak tutuyor. Ya neden tutanak tutuyorsun bana? Ben buraya gelip hakkımı istiyorum. Ben burada gelip kimseye saldırmıyorum, hani kimseye hakaret etmiyorum. Yanlış bir şey de yapmıyorum. Sadece anayasal olan hakkımı istiyorum ya. Ben bu şartlar altında geçinemiyorum yani. Ben geçinmek istiyorum. Ben bu hayatı yaşamak istiyorum.

Her şey güzel olsun istiyorum ama her şey güzel olsun diyen şahıs şu anda kendisi orda oturuyor. Kimse de

bizi muhatap almıyor. Bizi muhatap alsınlar. Normal bir insan şeklinde yaşamamızı sağlasınlar. Ya biz insanız biz bu ülkenin vatandaşıyız. Bu ülkeye hizmet ediyoruz. Hizmetimizin karşılığını almak istiyoruz. Bizi kale alsınlar. Kale almadıkları takdirde de bu şekilde yürür gider. Yapmasınlar, bizi de insan yerine koysunlar. Biz hayvan değiliz. Yapmasalar da Allah işlerini var etsin. Bundan sonrasını da

yorum çünkü yöneticilerin taraflı, insanları baskı altına aldığını kendimiz de görüyoruz.

Kesinlikle işçiden yana hiçbir politika izlemiyorlar. Yani bunu neticeye varedirmek için elimizden geleni yapacağımızı herkesin de bilmesini istiyoruz. Tabii hiçbir sosyal hak yok. Ya insanca yaşamak yok yani sosyal haktan ziyade insanca yaşamak yok. Asgari ücretle bu enflasyon altında ezilen bu işçiler nasıl direnecek, nasıl ayakta durabilecek, nasıl evlat yetiştirebilecek? Doğrusu anlamış değiliz yani.

YD: Bu ülkede "açlık yok, bu ülkede ekonomik kriz yok" diyen bir Cumhurbaşkanı var. "Her şey çok güzel olacak" diyen bir muhalefet var. Bu söylemler emeğinin karşılığını alamayan bir işçi için ne ifade ediyor?

Emir Ergin Koç: Şimdi bahsettiğiniz iki başkan pazara inmemişler veya markete gitmemişler. Neyin güzel olduğunu gördüler? Tabii bunlar ekmeğin fiyatından bile haberdar değiller. Gelip buradaki

insanlara sorsanız ya bir kira ne kadar, bir ekmek ne kadar? Ya bir baba çocuğuna bir bisküvi alamaz mı ya? Yani yanımızda oğlu bir şey isteyen, oğluna alamayan bir babadan bahsediyorsunuz ya. Yani bu acı verici bir tablo. Ülkenin cumhurbaşkanı veya büyükşehir belediyesinin belediye başkanı ya bizi ne kadar duymazdan geleceksiniz? Ama bize sırtını dönen başkanlar sanmasın ki biz olmadan onlar orda olabilir. Herkes bizim sırtımıza bakarak gidiyor. Ya şu görmüş olduğunuz yeşil alanların temizliğinden tutun, pisliğini kaldıranlardan tutun, tıraşından tutun. Ya bu Ağaç A.Ş. İstanbul'un berberi berberi ya.

Ağlamayan bebeğe emzik vermezler diye bir atasözü var çok özür dilerim. Yani direnmezsen alamazsın kardeşim. Kısacası bu. Biz de direniyoruz. Direnmeye davet ediyoruz. Benim için değil kendi için. Geleceğimiz için, gelecek nesiller için direnmeliyiz ve bunu kazanmalıyız. Direne direne kazanacağız!

onlar düşünsün.

YD: Siz de kısaca süreci anlatabilir misiniz?

Emir Ergin Koç: Öncelikle teşekkür ederiz geldiğiniz için. İstanbul'un çevresini düzenlemekle en ağır işi üstlenen Ağaç Peyzaj A.Ş. personelleri olarak bir yılı aşkındır sürdürdüğümüz bu eylemler en nihayetinde bu noktaya geldi. Kimse bizim istediğimiz hakları vermiyor. Oysa biz insanca yaşamak istiyoruz. Yani insanların ekmeği üzerinden insanları tehdit ederek tahakküm altına almak isteyen yöneticilere mi yoksa bunlara sessiz kalan İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne mi? Aslında bu eylem topyekûn hepsine. Bu ekmek davası için bir eylemdir. Neticeye varmasını umutla bekliyoruz. İnşallah varacaktır da. Yani yeri geldiği zaman en ağır, en pis işlerde çalıştırılmamıza rağmen, 16 milyonu temsil etmemize rağmen 16 milyonluk İstanbul nüfusu ne yazık ki 2 bin kişiyi görmezden geliyor. Bu nereye kadar sürecek? Yani takdiri yöneticilere bırakmak istemi-

Diyarbakır'da 21 gazeteci gözaltına alındı

HABER MERKEZİ- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan operasyon kapsamında aralarında Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eşbaşkanı Serdar Altan, JINNEWS Müdürü Safiye Alagaş, Mezopotamya Ajansı editörü Aziz Oruç'un da bulunduğu 20'si gazeteci olmak üzere 21 kişinin gözaltı süresi 16 Haziran'a kadar uzatıldı. Gözaltı süresinin uzatılmasına, aynı soruşturma kap-

samında hakkında yakalama kararı bulunanların yakalanması ve gazetecilerin çalıştıkları yapım şirketlerinde aramanın devam etmesi gerekçe gösterildi. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde tekli hücrede tutulan gazetecilerin dosyalarındaki kısıtlılık kararı ise sürüyor.

'HABER ALMA HAKKINA ENGEL'

Gazetecilerin gözaltına alınmasına

tepki ise büyüyor. Operasyonu 'halkın haber alma hakkına darbe' olarak nitelendiren Şırnak Barosu, gözaltındaki gazetecilerin serbest bırakılmasını istedi. Açıklamada, "Demokratik sistemde, farklı düşüncelerin ifade edilmesi özgürlüğü bir lütuf değil zorunluluktur. Bu bağlamda demokratik devletin bir görevi de farklı fikirlerin örgütlenmesine olanak tanımak ve özgürce ifade edilebilmelerini temin etmektir. Konjonktürel olarak kendi bilgileri dışında toplumun farklı bilgilere ulaşabilmesinin engellenmesi amacıyla yapılan bu operasyonlar, yurttaşın haber alma özgürlüğüne vurulabilecek en büyük darbedir" denildi.

GÖZALTI SÜRESİ UZATILDI

8 Haziran'da gözaltına alınan 20'si gazeteci toplam 21 kişi ek gözaltı süresi için getirildikleri adliyede saatlerce kelepçeli bekletildi. Gazetecilerin gö-

zaltı süresi 16 Haziran'a kadar uzatıldı.

YAPIM ŞİRKETLERİ ABLUKA ALTINDA

Diyarbakır'da gözaltında tutulan gazetecilerin çalıştıkları yapım şirketleri günlerdir polis ablukasında.

Diyarbakır'da gazetecilerin gözaltına alındığı gün aynı zamanda çalıştıkları ajans ve yapım şirketlerine de baskın düzenlendi. Baskınlarda çok sayıda kamera, bilgisayar ve dijital materyale el konuldu. JINNEWS'in Yenişehir ilçesindeki merkez bürosuna saat 04.30 saatlerinde başlatılan arama, 07.20'de son buldu.

Polisler, günlerdir 2 yapım şirketinin 4 katlı binası ve çevresini abluka altına almış durumda. Savcılık ile görüşen avukatlara, aramanın sürdüğü bilgisi paylaşıldı. Şirket çalışanlarının binaya girişine izin verilmiyor.

Tecride karşı Gemlik Yürüyüşü

Halkların Demokratik Kongresi (HDK), Demokratik Toplum Kongresi (DTK), Tevera Jinên Azad -Özgür Kadın Hareketi (TJA), Halkların Demokratik Partisi (HDP), Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) ile MED Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUDHAD-FED) öncülüğünde PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecride dikkat çekmek amacıyla "Tecrit siyasetine karşı özgürlüğü savunmak için Gemlik'e yürüyoruz" şiarıyla yapılacak olan yürüyüşe ülkenin dört bir yanında polis engel olmak istedi.

11 Haziran'da Mersin, Adana, İzmir, Diyarbakır ve Van'da polis engeline rağmen binlerce kişi Gemlik Yürüyüşü'nün startını verdi.

12 Haziran'da da İstanbul, Yalova ve Bursa'da Büyük Gemlik Yürüyüşü başladı. İstanbul Kadıköy'de toplanan kitleye saldırdı. Aralarında milletvekillerinin de olduğu çok sayıda kişi darp edilirken en az 70 kişi gözaltına alındı.

Çeşitli illerden Bursa'nın Yıldırım ilçesine bağlı Arabayatağı mahallesinde

bulunan ve Newroz alanı olarak da bilinen alanda bir araya gelecek olan kitle, Gemlik'e doğru yürüyüş gerçekleştirildi. Yürüyüş öncesi birçok ilin ve ilçenin giriş çıkışına kontrol noktası kuran polis, valilik yasağını gerekçe göstererek herhangi bir açıklama, yürüyüş gibi eylem etkinliğe izin veremeyeceğini belirtti.

GİRİŞ ÇIKIŞLAR ENGELLENDİ

Yürüyüşün başlayacağı yer olan Newroz alanını ablukaya alan polis, alana çıkan birçok noktada Genel Bilgi Taraması (GBT) uygulaması yaparak girişlere engel olmaya çalıştı, Bursa'da bulunan birçok HDP binası da polis tarafından ablukaya alınarak, ilçe binalarına giriş ve çıkışlar yasaklandı.

GEMLİK İLÇE BİNASININ KAPISI KİLİTLENDİ

Öte yandan yürüyüşün varış noktası olan Gemlik ilçesinde de çok sayıda polis HDP ilçe binasını ablukaya alarak kapısını kilitledi. İnegöl HDP ilçe binası da çok sayıda polis tarafından ablukaya alındı ve kitlenin ilçe binası önünde toplanmasına engel olunmaya çalışıldı.

Öğlen saatlerinde yürüyüş için belirlenen Newroz alanının yakınında kitle bir araya gelmeye başladı. Kestel, Nilüfer ve Gürsu ilçelerinden çok sayıda kişi alana yakın bir noktaya gelerek toplandı. Yalova'dan da gelen kitlenin Bursa'ya girişine engel olundu.

İMRALI'DA TECRİT VAR

Polisin tüm engellemesine rağmen ilerleyen saatlerde HDP'li vekil Habip Eksik ile beraberinde Yalova'dan gelen bir heyet Newroz alanının yakınında bekleyen kitlenin yanına geldi. HDP'li vekilin bekleyişte olan kitlenin yanına gitmesine izin verilmedi. Buna tepki gösteren HDP'li vekil, eylemlerinin amacına dikkat çekerek "İmralı'ya tecrit uyguluyorlar. Çünkü barışın olmasını, Kürt sorununun demokratik bir zeminde son bulmasını istemiyor-

lar. İmralı ile görüşülse, görüşüldüğü zamanki gibi ortam yaratılsa, adalet sağlansa kötü mü olur?" diye seslendi.

BEKLEYENLERE GÖZALTI

Bu sırada bekleyişte olan kitleden aralarında HDP Bursa İl Eşbaşkanı Mehmet Dilek, Parti Meclis Üyesi Cahit Kırkazak, HDP Gemlik İlçe Eşbaşkanı Siracetin Şeker, HDP Gemlik İlçe Yöneticileri Hatice Ateş ve Metin Özkan ile HDP Kadın Meclisi ve HDP Gençlik Meclisi üyelerinin de aralarında olduğu çok sayıda kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında yoldan geçerken yürüyüşe destek verenlerin de olduğu öğrenildi.

AKP'Lİ BELEDİYEDEN GÖZALTI ARACI

Gözaltına alınanlar alana getirilen AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne ait araçlarda saatlerce bekletildi. Gözaltına alınanlar saatlerce otobüste bekletildikten sonra alandan uzaklaştırıldı. Gözaltına alınanların nereye götürüldükleri ise öğrenilemedi.

Polisin gözaltı tehdidinde rağmen bir kısım kitle Newroz alanının yakınında bekleyişini uzun süre sürdürdü.

FAŞİZMİN DEVRİMCİ TUTSAKLARA YENİ SALDIRISI: Y TİPİ HAPİSHANELER

Egemenlerin dünya ölçeğinde özelde de Türkiye coğrafyasında ekonomik ve siyasi krizi derinleşerek devam ediyor. Emekçiler açlığın pençesinde boğuşurken egemenler de emekçilerin boynundaki zinciri sıkılaştırmaktan geri durmuyor. Emekçiler ve ezilenler bu zincirlerden kurtulmak istediklerinde ise devlet copla, gazla, gözaltı ve tutuklama terörüyle bu istemi bastırıyor. Son süreçte özellikle Kürt Ulusal Hareketi olmak üzere toplumun tüm ezilen kesimleri devletin tutuklama saldırısıyla karşı karşıya kalıyor. Gezi İsyanı gerekçesiyle verilen hapis cezaları, sudan sebeplerle ceza yağdırılan devrimci ve demokratlar devletin sistematik tutuklama terörünün bir parçası olarak karşımızda duruyor.

Devlet bir yandan dışarıdaki sesi boğmak, zincirleri sıkılaştırmak isterken bir yandan da hapishanelere, dört duvar arasına koyduğu devrimci tutsakları "usandırmak" istiyor. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından kazanılmış hakları tırpanlanmaya başlanan devrimci tutsakların pandeminin ardından tüm hakları gasp edildi.

Dışarıda pandeminin tüm yasakları kaldırılırken hapishanelerde pandemi yasakları hâlâ devam ediyor. Hapishane idareleri pandemi yasaklarını birer fırsata dönüştürerek tutsakları tecrit içerisinde tecride mahkûm ediyor. Bazı hapishanelerde spor- sohbet gibi kazanılmış haklar uygulanmaya başlanırken bazı hapishanelerde hâlâ pandemi yasakları geçerliliğini koruyor. Görüş saatlerinin Adalet Bakanlığı'nın genelgesiyle bir buçuk saat olması gerekirken bazı hapishane idareleri bir saat görüş hakkını bile uygulamıyor. Örneğin Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesinde devrimci tutsaklar pandemi öncesinde var olan kazanılmış haklarını kullanmak için 70 günlük açlık grevi yaptı ve hapishane idaresinin verdiği sözlerle açlık grevini sonlandırdı. Ancak hapishane idaresi hiçbir sözünü tutmadı ve devrimci tutsaklar pandemi yasakları koşullarında tecrit altında tutulmaya devam ediyor. Her hapishane idaresi kendi yasaklarını,

kendi tecrit politikalarını yaşama geçiriyor fakat şu noktada ortaklaşıyorlar: Devrimci tutsakları teslim almak!

Her hapishanede oranın koşullarına özgün yasaklar ve saldırı politikaları uygulanırken egemenler de daha geniş saldırı politikalarını hayata geçiriyor. 19 Aralık Katliamı'nın ardından F tipi hücre sistemini hayata geçiren egemenler devrimci tutsakları teslim almayı denedi. Bu saldırı politikasına da teslim olmayan devrimci tutsaklar bu uğurda bedel ödedi, onlarcasını verdi. F tipi hücre sistemi ile başarılı olamayan devlet bugün yeni tipte, yeni harflerde hapishane sistemlerini hayata geçirmeye çalışıyor. F tiplerinin ardından açılan "yüksek güvenli hapishanelerde" tecrit ve

baskılar bir kat daha derinleşirken bugün Y tipi, S tipi hapishaneler ülkenin dört bir yanında inşa ediliyor.

Bugün Antalya, Bodrum ve Iğdır'da fiili olarak hayata geçirilen S tipi hapishanelere özellikle yurtsever tutsaklar sürgün ediliyor. F tipi hapishanelerle benzer özelliklere sahip S tipi hapishanelerde ayakta sayım uygulamaları dayatılıyor, tutsaklara askeri disiplin dayatılıyor. Mimari olarak F tipi hapishanelere benzeyen S tipi hapishanelerde adli tutuklular da bulunuyor. Son olarak gündeme gelen Y tipi hapishanelerde ise sadece tek kişilik hücrelerin bulunduğu ifade ediliyor. Üst üste 3 katlı, tekli hücrelerden oluşan ve havalandırması başka bir alanda olan bu hapishane tipinin ağırlaştırılmış müebbet (ömür boyu) hükümlüler için tasarlandığı belirtiliyor. Adalet Bakanlığı Y tipi hapishanelerin özellikle ağırlaştırılmış müebbet "terör" hükümlülerini için tek kişilik olarak tasarlandığını söylüyor. F tiplerinde ağırlaştırılmış müeb-

bet hapis cezasına çarptırılan siyasi tutsaklar zaten tek kişilik hücrelerde günde 1 ya da 2 saat havalandırma hakkına sahip bir şekilde kalıyordu. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından hapishane kapasitelerinin dolması nedeniyle tek kişilik hücrelerde birden fazla tutsak kalmaya başladı. Devlet Antalya, Ereğli, Çorlu, Kırşehir ve Burdur'da yapımına başladığı Y tipi hapishaneler ile bu "sorunu çözecek" ve devrimci tutsakları tek kişilik hücrelere hapsedecek. Çorlu ve Ereğli'de Y tipi hapishanelerin inşaatı büyük ölçüde tamamlanmış durumda. Y tiplerinin ne zaman hayata geçirileceği ise bilinmiyor.

Y tipleri henüz resmi olarak açılmasa da bazı "yüksek güvenli" hapishaneler Y tipi olarak inşa edilmiş durumda. Erzurum'da açılan Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanenin mimari yapısı Y tipi şeklinde. Karadeniz'de bulunan yurtsever tutsaklar sürgün edilerek Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishaneye gönderildi.

Avukatlar yaptıkları görüşmelerde, bu hapishanenin diğer hapishanelerden farklı olarak üst üste 3 hücreden oluştuğu, havalandırmasının başka bir alanda olduğunu ve güneş ışığına ters bir şekilde inşa edildiğini ifade ediyorlar. Yani devlet tutsakların güneşi görmesini bile engellemek istiyor.

Devrimci tutsakları kolektif üretimden, devrimci mücadeleden koparmak, teslim almak için uygulanan bu saldırı politikaları devletin krizyle birlikte büyüyerek devam ediyor. Tecridi derinleştiren, tutsakları birbirinden koparmayı amaçlayan Y tipi hapishaneler de bu saldırı politikalarının önemli bir ayağını oluşturuyor. Tutsaklar her türden tecride, baskıya, saldırıya ve isimleri değişen yeni tipte hapishanelere karşı direnişi büyütecek. Tutsakların yoldaşlarına, ailelere, devrimcilere ve toplumun tüm kesimlerine ise bu direnişe ortak olma, tutsakların seslerini dışarıya taşıma görevi düşüyor.

2022 Mayıs Ayı Gazetecilere Yönelik Hak İhlalleri Raporu

HABER MERKEZİ- Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG), 2022 Mayıs Ayı Gazetecilere Yönelik Hak İhlalleri Raporu'nu açıkladı. Gazetecilere ve çalıştıkları yayın organlarına yönelik sistematik hak ihlalinin olduğunu ve ihlallerin bir işkence haline dönüştüğüne dikkat çekildi.

Mayıs ayının gazeteciler açısından yine hak ihlalleri ile dolu bir ay olduğuna değinilen açıklamada, "Adeta 'zirvede bir final yapalım' dercesine ayın son günü gazeteciler gözaltına alındı, işkence ve kötü muameleyle maruz bırakıldı. Gazetecilere yönelik bu ağır şiddet tam bir insanlık suçudur. Gazetecilere yönelik bu ağır şiddeti uygulayan polis hakkında bir an önce işlem yapılmalı ve cezalandırılmalıdır." denildi.

Meclis'e getirilen "Dezenformasyon Yasası"na da değinilen açıklamada "AKP-MHP iktidarı, Meclis'e getirdiği internet medyasına yönelik yeni yaptırımları içeren 'Dezenformasyon Yasası'yla basın özgürlüğüne son çivi çakma girişiminde bulundu. Bu kanun teklifi yasallaştığı vakit beraberinde ciddi problemler de doğuracaktır. Türkiye'nin en temel problemi olan basın ve düşünceyi ifade özgürlüğü üzerinde var olan sansürü artıracak, birçok eşitsizliğe neden olacaktır. Aslında bir bütünen halkın haber alma ve bilgilendirme hakkını elinden alacaktır. Bu yasa tasarısı aşırı sansür sonucu doğuracaktır. Bu nedenle çok tehlikeli bir süreci beraberinde getirecektir. Bu nedenle ilgili komisyonda da görüşülen bu yasa tasarısının tartışmaya mahal vermeden geri çekilmesini talep ediyoruz." denildi.

Gazetecilere dönük hukuksuz uygulamaların son bulmasını talep eden açılmanın devamında: "Ayrıca bu gidişatı kabul etmeyen gazetecileri ve basın meslek örgütlerini de dayanışmayı büyütme çağırıyoruz. Mevcut iktidar, bu anti demokratik yaklaşımıyla bir sonuç elde edemeyecektir. Gerçek gazeteciler icazeti hiçbir zaman iktidar sahiplerinden almadı. Tekrardan söylüyoruz: kendinize gelin ve bu faşizan uygulamalardan bir an önce vazgeçin." denildi.

KDP'NİN DEĞERLENDİRMELERİNDE SİLİKLEŞTİRİLEN ULUS VE HALK KAVRAMLARI ÜZERİNE

Faşist diktatörlüğün Kürt ulusal mücadelesine ve kazanımlarına dönük saldırılarını yoğunlaştırdığı bir süreçten geçiyoruz. “Tek vatan, tek bayrak, tek millet” tezleriyle kodlanan TC devleti, buna uygun olarak Kürt ulusal mücadelesini ezmek amaçlı politikalarını en son Irak Kürdistanı’nda bulunan Zap, Avaşin ve Metina’dan Rojava’ya uzanan genişçe bir coğrafyada aralıksız sürdürüyor.

Bu saldırılarda TC’nin yanında yer alması nedeniyle KDP (Kürdistan Demokrat Partisi) eleştirilerin ve tartışmaların odağında. KDP’nin bu işbirlikçi pozisyonu, birçok anlayışın değerlendirilmesine tabi tutuldu ve bunun “ihanetçi” bir rol olduğu konusunda genel bir mutabakat var. Biz de KDP-TC işbirliğini ele alarak onun “ulusal ihanet”te demirlediğine; ancak sınıfsal olarak da niteliğine uygun bir politika izlediğine vurgu yapmıştık. Ulusal nitelikteki hareketlerin çağımızda sıklıkla düştükleri bu ulusal ihanetçi tutum onların emperyalizmle, dolayısıyla kapitalizmle olan bağlarının bir ürünüdür. Kuşkusuz bu bağlar kopartılabilir; bu bağı kopartacak güç proletaryanın elindedir. Buradaki ayrım noktamızı belirleyen öz sınıfsal bakış açımızdır.

KDP’nin işbirlikçi politikalarına dair PKK nezdinde gerek yazınsal gerekse de sözlü değerlendirmeler yapılıyor. Bu değerlendirmelerde genel olarak “ihanet” vurgusu da yapılarak TC ile kurduğu ilişki nedeniyle KDP’nin ulusal temsiliyetinin sorgulandığı kimi belirlemeler öne çıkıyor. Yazımızda esas olarak bu belirlemelerin sorunlu yanlarını dikkat çekerken konuya dair yaklaşımımızı da ortaya koyacağız.

Söz konusu değerlendirmelerden en kapsamlı olanı Kürdistan Stratejik Araştırmalar Merkezi’nin yayın organı olan lekolin.org’da yayımlandı. Üç yazı dizisi biçiminde Dijwar Sason imzasıyla yayımlanan bu değerlendirmede KDP’nin TC ile işbirliği irdelenirken meseleyle çok sorunlu bir noktadan ilişki kurulduğu göze çarpmaktadır. Yazıdaki sorunlu, yüzeysel ve ajitatif yaklaşım sözlü demeçler biçiminde Kürt ulusal mücadelesinin temsilcileri tarafından da dillendiriliyor. Yazı bu anlamıyla KUH’un genel yaklaşımını da içeriyor. Değineceğimiz halk ve ulus kavramlarını içermeye

si bakımından bu dizi yazının “Barzani KDP’si Kürt Ulusunun Bir Gücü Değildir ve Kürtleri Temsil Edemez!” başlıklı son bölümünü ele alarak tartışacağız.

D. Sason’un “Barzani ailesi KDP’yi aile partisi, Kürdistan’ı da özel mülkü gibi ele almaktadır. Barzani aile hanedanlığı Güney Kürdistan ve toplumunu kendine ait saymaktadır. Güney Kürdistan’da Barzani aile hanedanlığı söz konusudur” ifadeleri kuşkusuz bir gerçekliği açıklıyor; ancak yetersizdir. Yetersizdir, çünkü Başûr’da ve tüm parçalardaki Kürdistan’da feodalizmin halen güçlü bir sosyo-ekonomik yapı olarak varlığını sürdürdüğünü düşündüğümüzde Başûr’daki özerk yönetimin de feodal bir nitelikten bağımsız olması beklenemez. Bir alt yapı olarak varlığını sürdüren feodalizm üst yapıda da yönetim biçimi olarak kendisini gösterir. Kaldı ki Başûr’daki feodal egemenlik salt KDP ile de sınırlı değildir. YNK de tıpkı Barzan aşireti, özelde de Barzani ailesi gibi Başûr’daki egemenlik sisteminin bir parçasıdır. Yine YNK nezdinde de bir başka egemen kliğin temsiliyeti söz konusudur. YNK’nin TC’nin son saldırılarında aktif rol almayı D. Sason’un “YNK’siz bir feodal egemenlik” değerlendirmesi yapmasına neden olmuş olmalı. Söz konusu değerlendirmenin bu tutumu, yazının yüzeyselliği bir yana D. Sason’un gerçekliğin bir bölümüne gözünü açarken diğer bir bölümüne gözünü kapadığını gösteriyor. Bu da esas olarak pragmatizmden kaynaklanmaktadır.

“KDP zihniyeti aile-grup çıkarlarına hizmet eden parça zihniyettir. Hiçbir zaman tüm Kürt ulusunun çıkarını ve özgürlüğünü esas almamış, bu doğrultuda bir politika izlememiştir” sözleriyle D. Sason “ulusal çıkar” bağlamındaki esas kafa karışıklığını açıkça ortaya koyuyor. D. Sason’un “Kürtlerin ulusal özgürlüğü ve birliği için hiçbir çalışma yapmamıştır. Aksine engelleyici ve dağıtıcı pozisyonunda olmuştur. Bütün çabası Barzani ailesinin Kürdistan’da hegemon güç olmasıdır. Kendi parça iktidarına, aile-aşiret-grup ve parti çıkarlarına öncelik vermiş ve her zaman üstün tutmuştur.” cümlesi de bu noktadaki bulanıklığın açılımını içeriyor. Öncelikle “ulusal çıkar”dan ne anlamak gerektiğini ortaya koymak gerekiyor.

İbrahim yoldaş bu noktadaki benzer bir bulanıklığı TİİKP Program Taslağı Eleştirisi’nde açıklığa kavuşturmuştur. İbrahim yoldaş, halk ve ulus kavramının iki ayrı kavram olduğunu “ulus”un halk içindeki sınıfların yanı sıra egemen sınıfları da içerdiğini söylemiş, devamında da yaklaşımın nasıl olması gerektiğini ortaya koymuştu: “Bugün Kürt halkı kavramına Kürt işçileri, Kürt yoksul ve orta halli köylüleri, şehir yarı-proleterleri, şehir küçük burjuvazisi ve Kürt burjuvazisinin demokratik halk devrimi saflarına katılacak olan devrimci kanadı girer. Oysa Kürt milleti kavramına, bu sınıf ve tabakalardan başka, Kürt burjuvalarının diğer bütün kesimleri ve Kürt toprak ağaları da girer.” (İbrahim Kaypakkaya, Bütün Yazılar, Türkiye’de Milli Mesele)

Bu bağlamda KDP ve Barzani ailesinin Başûr özgülünde bir ulus temsiline dayanmadığı savunmak TİİKP’in program taslağındaki benzer “akıldaneliğine” düşmek anlamına geliyor. D. Sason, Kürt toprak ağaları ve burjuvazisinin bir kesiminin temsilcisi olarak KDP-Barzani egemenliğini “ulus”a içkin değerlendirmeyerek bu noktadaki garabetini “Barzani ailesi yönetimindeki KDP’yi ulusal güç statüsünde görmemek gerekir” sözleriyle sürdürüyor. Elbetteki KDP yönetimi ve Barzani ailesinde temsili bulan sınıf ve tabakalar da ulus içerisinde ona içkin güçlerdir. Onlar da aynı dili konuşan, aynı toprak üzerinde oturan, iktisadi yaşantı birliğine sahip ve ortak bir ruhi şekillenme içerisindeki bütün sınıf ve tabakalar gibi Kürt ulusuna dahildirler. Bu anlamıyla “KDP’nin ulusal kimliğini” reddetmek ancak onda temsil bulan sınıfların ulusa içkin varlığını reddetmek anlamına gelir.

Bunun yanı sıra KDP’yi desteklemesine, onun tabanını oluşturmasına rağmen devrimden çıkarı olan, devrim saflarında yer alan halk olgusunu da unutmamak gerekiyor. D. Sason’un halk ve ulus kavramları noktasındaki kafa karışıklığı yazının ilerleyen kısımlarında belirginleşiyor: “KDP Başûr halkını temsil edemez. KDP’ye oligarşik elit bir kesim, Barzani ailesi ve bazı feodal aşiret ağaları hâkimdir.” Burada KDP’de temsil bulan Kürt ağı ve burjuvalarının halkı temsil edemeyeceği bir gerçek; ancak yazının deva-

mında yine bu sınıfların veya kesimlerin ulusal niteliklerinin sorgulandığını görüyoruz. Bu da D. Sason’un söz konusu gerçekliği “rastlantısal” olarak ortaya koyduğunu gösteriyor.

KDP’yi ulusal hareketin bir parçası olarak görmeme hatta daha da ileriye götürerek “ulus”a içkin değerlendirmeme sorunu salt D. Sason’a indirgenemez. Benzer sorunlu yaklaşım KUH’un birçok anlayışında ortaya çıkmaktadır. KUH’un sınıfları, sınıfların ulusal mücadeledeki varlığını silikleştiren paradigması kuşkusuz D. Sason’un KDP değerlendirmesindeki sorunlu yaklaşımlarını besleyen en önemli etkidir. D. Sason’un yazısında yer alan A. Öcalan’ın değerlendirmesi de söz konusu değerlendirmeyi hangi temelde oluşturduğunu anlamak bakımından önemlidir. Çünkü benzer olarak KDP’yi “ulusal” görmeme durumu A. Öcalan’dan yaptığı alıntı ile paralellik içermektedir.

D. Sason’un yazısındaki KDP-TC işbirliği kuşkusuz teşhir edilmesi ve tavrın alınması gereken bir ihanet konusudur. Fakat bu ihanet onun ulusal kimliğinden ileri gelmektedir. Halkına, ulusal bağımsızlığa, kültürel köleliğe karşı verilen mücadelelere yapılan ihanetin aynı zamanda bir ulusal kimlikle gerçekleştiğini söylemekten çekinmenin nedeni nedir? Ulusal temsiliyetin bir teslimiyetle gerçekleşmesi çağımızın anormal bir olayı değildir. Bu nedenle çağımızın tüm devrimlerinin proletaryanın çıkarları temelinde tamamlanabileceğini, ulusal kurtuluşların da ancak proletaryanın kurtuluşuna paralel gerçekleşebileceğini, nihayet temel sorunun ulusal temsiliyetin sınırlarını kavramak olduğunu anlamak gerekir. Yazıya dönük eleştirilerimizi KDP’nin niteliğini bir kenara koyarak değil tam olarak onun esas niteliklerine odaklanarak geliştiriyoruz. KDP’yi ulusa içkin değerlendirmekle birlikte onun ulusal görevler bağlamındaki ihanetini de ortaya koyarak bir değerlendirme yapıyoruz. Buna göre onun bölge gericilikleriyle birlikte emperyalizmin çanak yalayıcılığına soyunmuş olmasını acınası ilan ediyor buna karşı Kürt ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkının, yani Özgürce Ayrılma Hakkı’nın propagandasını görev alıyoruz.

Sömürü, Talan ve Baskı Had Safhada; Çelişkiler Açık, Görevler Kaçınılmaz!..

Yıllık enflasyon TÜİK'e göre yüzde 73,5, ENAG'a (Enflasyon Araştırma Grubu) göre ise yüzde 160,7 olarak gerçekleşti. Hatırlanacağı gibi asgari ücrete yüzde 50 zam yapılmıştı ki bu da içinde gelir vergisi gibi birçok oyunla gerçekte onun da altındaydı. Dahası işçilerin genel kitlesi belirlenen asgari ücretten olumsuz etkilenmiş ve ücretler görülmedik oranda aşağı çekilmişti. TÜİK'in yalan verileri herkesin bildiği bir durumken ENAG'ın açıklamaları gerçeğe daha yakın bir durumu ifade ediyor. Bu yüzden de hükümet, alternatif hesaplamaları ve veri paylaşımlarını suç kapsamına alıp yasaklamaya, engellemeye çalıştı. Ancak gizlenemeyen enflasyon gerçeği birçok şeyi açık etmeye yetti. Genel olarak emekçiler devlet tarafından açıklanan rakamların sahteliğini biliyor ve yaşıyor. Hatta egemen sınıflar da enflasyon ve kriz söylemini çoğu kez kullanıyor. Ancak bu söylemlerin arkasında gizlenen bir gerçek var ki o da kriz ve enflasyonun işçi sınıfı ve emekçiler için geçerli olduğu. Geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanı Nureddin Nebati de bu gerçeği açık bir biçimde ifade etti.

BAKAN NEBATİ SÖMÜRÜYE DAYALI BÜYÜMEYİ İTİRAF ETTİ

AKP'nin 30. İstişare ve Değerlendirme Toplantısında bir sunum yapan Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati şu cümleleri sarf etti: "Döviz düşürmek için yüksek faiz artışı yapabiliydik. Ama o zaman üretim bundan olumsuz etkilenirdi. Biz bir yol ayrımına gittik. Enflasyonla birlikte büyümeyi tercih ettik. Yoksa enflasyonu düşürmek için çok sert tedbirler alabilirdik. Yüksek faiz artışı yapardık. O zaman üretim dururdu. Kur korumalı TL'ye geçerek bir yandan doları frenledik. Diğer yandan üretimi ve büyümeyi tercih ettik. Bu sistemden dar gelirli hâri üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyorlar. Çarklar dönüyor. Büyümeyi tercih ettiğimiz için büyüme rakamları iyi geliyor, büyüme istihdama da olumlu olarak yansıyor. Ama biz dar gelirli vatandaşlarımıza yönelik gelirlerini arttırıcı düzenlemeler yapıyoruz. Böylece onları enflasyonun karşısında korumaya çalışıyoruz." Son iki cümledeki yalanlar hariç söyledikleri bir itiraf niteliğindedir. Sermaye büyümüş, patronlar daha da semirmiş, ekonomide özellikle sanayide büyüme rakamları ardı ardına gelmiş ancak toplam gelirden emekçilere düşen pay en alt düzeylere inmişti. Emekçiler bunu her mal ve hizmetin üç

dört misli artan fiyatından takip edebiliyor ve patronlar için bir kriz ya da enflasyon sorunu olmadığını görebiliyorlardı. Neticede üretim maliyetindeki her bir artışa karşılık hatta ondan da fazla oranlarda üretilen mal ve hizmetlere zam yapılmıştı. Doğal olarak artı-değer sömürüsü yoğunlaşmış, patronların kârları daha da artmıştı. Bu süreçte çeşitli nedenlere bağlı olarak genel tüketim de canlı tutulabilmiş ve ekonomide egemen sınıflar lehine olumlu tablolar kendini göstermişti. Açıklanan veriler de bunu yansıtıyordu.

PATRONLARIN EKONOMİSİ BÜYÜRKEN EMEKÇİLERİN KÜÇÜLÜYOR

Hane halkı tüketimi yılın ilk çeyreğinde ekonomideki büyümeye 11,6 puan katkı yaptı. Ancak asıl dikkat çeken bu değildi. Nisan 2022'de ihracat yüzde 24,6, ithalat ise yüzde 35 artarken mal ve hizmet ihracatı ise 2022 birinci çeyreğinde yüzde 16,8 artış gösterdi. Ocak-Nisan 2022 döneminde ise ihracat yüzde 21,6, ithalat ise yüzde 40,2 artış yaptı. Büyüme rakamları, kendi içinde açıkları da getirmiş oldu. Dış ticaret açığı yüzde 130 arttı ve ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 82,9'dan yüzde 72'ye düştü.

Bu da demektir ki yerli komprador sermaye için tespit edilen büyüme oranları özünde emperyalist sermayeye bağımlı ve onu daha da büyüten bir karakter gösterdi. Bunu başka verilerle de ele alacağız; fakat önce artan artı-değer sömürüsüne dair gerçekleri irdelemeye devam edelim.

Türkiye komprador kapitalizmi sanayi üretimini ve sanayi proletaryasını genişleterek artı-değer sömürüsünü daha da yoğunlaştıran bir politika izliyor. 2020'den beri makine-teçhizat yatırımlarında önemli bir artış söz konusu. Bu durum imalat sanayiinde, özellikle sermaye yoğun ya da teknoloji düzeyi yüksek sektörlerde bir gelişmeye tekabül ediyor. Sanayi sermayesi, üretim maliyetlerindeki artışa, kur şokuna, fiyat dalgalanmalarına rağmen artı-değer oranlarındaki artış sayesinde büyümesini sürdürmüştü. 2017-2021 İSO 500 (Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu) şirketin üretim satışları -dolar bazında bile- yüzde 29 artarken maaş ve ücret ödemeleri ise yüzde 9,3 azalma gösterdi. Bu arada bu 500 şirket başta olmak üzere sanayi sektöründe çalışan sayısı da 83 bin kişi artış gösterdi. Son beş yılın toplam istihdam artışı 2,6 milyon kişi olurken yeni istihdam edilenlerin yarısı sanayide çalışmaya başladı. Toplam sanayi istihdamı büyümesi, anılan dönem için yüzde 25 olarak gerçekleşti.

Burada geçerken belirtelim ki TÜSİAD ve sanayi sektörü bu sürecin öne çıkanları olurken hükümet de ülkenin ekonomik gerçekleri kaynaklı bu sürecin kolaylaştırıcısı oldu. Erdoğan başta olmak üzere AKP yöneticilerinin komprador sermayeye dönük "ne istediniz de vermedik" minvalindeki söylemleri bu gerçeğin bir ifadesiydi. Diğer yandan 29 Mart'taki genel kurulunda TÜSİAD bir adım daha atarak İSO 500 sıralamasında 362. olan Ode Yalıtım şirketinin patronu Orhan

TÜİK'in yalan verileri herkesin bildiği bir durumken ENAG'ın açıklamaları gerçeğe daha yakın bir durumu ifade ediyor. Bu yüzden de hükümet, alternatif hesaplamaları ve veri paylaşımlarını suç kapsamına alıp yasaklamaya, engellemeye çalıştı. Ancak gizlenemeyen enflasyon gerçeği birçok şeyi açık etmeye yetti. Genel olarak emekçiler devlet tarafından açıklanan rakamların sahteliğini biliyor ve yaşıyor. Hatta egemen sınıflar da enflasyon ve kriz söylemini çoğu kez kullanıyor.

Turan'ı başkan olarak seçti. Turan, Türkiye çapında 50 binin üstünde üyesiyle orta ve küçük ölçekli sermayenin en büyük ve yaygın örgütü Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu'nun (TÜRKONFED) başkanıydı. Bu sayede TÜSİAD, "Anadolu sermayesi" olarak anılan ve AKP'nin kendi kontrol alanında gördüğü küçük-orta kapitalistlere ve süreçte öne çıkan imalat sanayine de bütünlüklü bir müdahale yapmış oldu.

ENFLASYONA DAYALI ARTI-DEĞER SÖMÜRÜSÜ YOĞUNLAŞTIRILDI

İmalat sanayiinde ve özellikle yabancı sermaye payı yüksek, teknoloji yoğun işletmelerde artı-değer sömürsünün yoğunlaştığını vurguladık. Üretimin tüm alanlarında göçmen emeğine de bağlı olarak bu sömürünü yoğunlaşmış olduğu da bir gerçek. Fakat elde edilen artı-değer miktarı bakımından tartışmasız üstünlük yine söz konusu işletmelerde bulunuyor. Diğer yandan elde edilen

artı-değerin nerelerde toplandığı da başka bir tartışma konusu. İmalat sanayiinde sermaye yoğun ve teknoloji düzeyi yüksek sektörlerin bir özelliği de yatırım ve ara malı ithalatı, yabancı sermaye payı, lisans, patent vb. ödemeleri de yüksek sektörler olması. Yani artı-değer oranları çok yüksek olsa da ülkede kalan katma değer düşük olabiliyor. Örneğin otomotiv sektörünün artı-değer oranları yüksek olmasına rağmen katma değer oranları söz konusu olduğunda tekstilin gerisinde kalabiliyor. Fakat ister artı-değer oranı yüksek/katma değeri görece düşük isterse artı-değer oranı görece düşük/katma değeri yüksek sektörler olsun, her iki örnekte de toplamda her şey artı-değer sömürsü üzerinde yükseliyor. İşte Bakan

Nebati'nin "Enflasyonla büyümeyi tercih ettik, çarklar dönüyor, dar gelirli hâriç firmalar, ihracatçılar kâr ediyorlar." sözü bu gerçeğin bir ifadesi ve itirafı.

KOMPRADORLAR VE EMPERYALİST EFENDİLERİ KAZANIYOR

Komprador kapitalistler, patronlar ve kuşkusuz bağımlı oldukları emperyalist şirketler -daha çok oran-

yoksullaşma da dizginsizce ilerliyor. Bu süreçte bir de birçok sanayi işletmesinde küçülme bahanesiyle işçi çıkarma yönelimi kendini gösteriyor. Henüz net bir görünüm vermese de yukarıda açıkladığımız ihracata dayalı -ve tüketime- büyümenin de bir yerde patlak vereceği tahmin edilebilir.

EKONOMİYE "DESTEK": ÖZELLEŞTİRME VE TALAN

"kamu" adı altında işçi ve emekçilerin sırtına binecek bir gasp ve vergi yükü olacağı şimdiden bellidir. Maden sahaları, enerji santralleri ve OSB'ler üzerinden doğanın, tarım alanlarının gasbı ve talanı sürerken en son Kanal İstanbul nedeniyle İstanbul'da Şahintepe mahallesinde ve yine Katarlılar'a satıldığı iddia edilen Fetihstepe mahallesinde uygulanan talan halka dönük açık bir saldırıdan başka nasıl adlandırılır?

ÇELİŞKİLER AÇIK, MÜDAHALE KAÇINILMAZ

Sömürü, eşitsizlik, yoksulluk, hayat pahalılığı, talan, tasfiye, sürgün, ayrımcılık ve baskı... Günümüz gerçekliğinde tüm toplumsal çelişkiler uç boyutlarına ulaşacak şekilde yoğunlaşıyor. Buna karşı direniş ve mücadeleler ise henüz parçalı, lokal ve yetersiz. Bu aynı zamanda örgütsüz halk tablosudur. Komünistlerin, devrimcilerin önünde örgütlenmeye açık birçok sınıfsal, toplumsal çelişki ve hareket mevcut ve bu potansiyeller her geçen gün daha da artacak. Amatör, dağınık, dört bir

yana yumruk sallayan bir gerçeklikle bu potansiyele müdahale edebilmek mümkün değil; çünkü örgütlülükteki zayıflıklar sadece halkın değil komünistlerin de bir gerçeği. Ancak içinde bulunduğumuz koşullar kötümser değil iyimser koşullardır. Kitle çalışmalarında bilinçli, seçici müdahalelerle önemli mücadele odakları ve örgütlülükler yaratılabilir. Bunun için de en hızlı ve etkili bir biçimde yönelimlerin, bu yönelimlere uygun program ve planların netleştirilmesi ve nihayet buna uygun bir konumlanma, kurumsal hareket ve kadrolaşmanın sağlanması gerekir. Sınıfın ve halkın çelişkileri ortadadır: ikirciksiz ve tek vücut olarak buralara yoğunlaşmalı, saflarımızı buna göre dizmeliyiz.

da- büyük kârlar elde ediyor ve tüm bunlar işçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki bu derin sömürü sayesinde gerçekleşiyor. Bu öyle derin bir sömürü ve çelişki boyutunu aldı ki sarı, iş birlikçi sendika konfederasyonları bile devletin enflasyon rakamlarını düşük açıklamasını istiyor. Aksi halde işçi sınıfı daha fazlasını talep edebilir ve onları kontrol etmek zorlaşabilir. Nitekim asgari ücrette, yıl ortası ikinci bir artış beklentisi, bugün tüm işçi sınıfının beklentiğini tarif etmektedir. Hükümet ve sarı sendikalar bu beklentiye "kriz-enflasyon var, her şey zamlanmaya devam ettikçe ücret zammının bir önemi olmaz, hatta koşulları daha da kötüleştirir" diyerek manipüle etmeye ve alt düzeyde tutmaya çalışırken sömürü ve

Bahsedilen ekonomik büyüme rakamlarına ve yoğun sömürüye rağmen ekonomideki gidişatta tehlike çanları da çalmaya devam ediyor. Turizm, inşaat, tarım gibi alanlarda ciddi bir durgunluk ve gerileme söz konusu. Hükümet ise özelleştirmeler, doğa ve kent talanıyla ekonomiye doping yapmaya çalışıyor. 19 Mayıs'ta hükümet Hazine'ye, Elektrik Üretim AŞ (EÜAŞ) ve Türkiye Elektrik İletim AŞ'ye (TEİAŞ) ait 243 taşınmaz ve hisseyi daha özelleştirme kapsamına aldı. Ayrıca "yarı gizli özelleştirme" olarak anılmaya başlanan ve Gelir Endeksli Senet (GES) adı verilen uygulamayla kamu iktisadi teşebbüslerinin (KİT) gelirlerine ortak olunacak bir sistem de getirilmiş oldu. Bu özelleştirme, rant ve talan uygulamalarının da

KİTLELERDEN KOMÜNİST PARTİ

Öğrenmeyi bilmek devrimci çalışmaların merkezinde olan en temel sorunlardandır. Bu temel sorunu kabullenmeden gerçek bir ilerleme sağlamak kesinlikle olanaksızdır. Genel veya özel olarak aynı sorunlar veya durumlar üzerinde duruyor olmamız öğrenmekle ilgili problemlerimize işaret eder. Çünkü öğrenmemek devrimci görevlerin, sorumlulukların hiçbir zaman gerçek anlamda kavranmaması, dolayısıyla aynı sorun ve durumların sürgit devam etmesi demektir.

Kitle çalışmalarının önemine ve yöntemlerine dair hemen hemen tüm yazılarımızda işçi sınıfı içindeki çalışmaların belirleyiciliğinden söz ediyoruz. İşçi sınıfı içindeki çalışmaların belirleyici olduğunu söylemek ne demektir?

Bazıları bunu salt sendikal seviyedeki çalışmalar olarak kavramakta, böylece içeriksizleştirmekte bazıları ise bunu genel bir söyleme dönüştürüp sınıf bilincinin gerçek bir sınıf hareketi ile ilişki içinde, dolayısıyla somut bir ilişki içinde gelişebileceğini yadsımamaktadır. Kastettiğimiz tam olarak sınıfın içinde, sınıf hareketinin içinde siyasal çalışmalarımızla yer almaktır. Siyasal çalışmaların geliştirilmesi, ete kemiğe bürünmesi sınıfın çıkarlarının onun hareketi içinde kavranmasıyla sıkı sıkıya ilişkilidir.

Komünist partinin işçi sınıfının öncü partisi olması bir genel söylem olmanın ötesinde ele alınmalıdır. Bundan kastımız işçi sınıfının tarihin en devrimci, en modern, en son ve yoğun sınıfı olarak sahnede belirmesinin komünizmi somut olarak düşünebilmemize yol açmış olmasıdır. Şöyle de söyleyebiliriz bunu: komünizmi bir hayal olmaktan, ütöpik olmaktan çıkararak işçi sınıfının varlığıdır. Komünist partisini işçi sınıfı olmadan düşünmek sadece hayal kurmak, ütöpik düşündürmektir. O halde bir komünist partisinin bulunduğu ülkedeki işçi sınıfını incelemesi, onu tanıması, onun tarihsel gelişiminin farkında olması, dolayısıyla kendisini işçi sınıfının somut varlığından hareketle tanımlaması eşyanın tabiatı gereği zorunludur. Onun niteliğini, görevlerini, diğer sınıflarla ilişkilerini ve hatta örgütlenme biçimlerini de yapacağı bu tanımlama belirleyecektir.

ANCAK SINIFIN PARTİSİ OLARAK KOMÜNİST PARTİSİ

Komünist partisini işçi sınıfına rağmen düşünmek yanlış olduğu kadar olanaksızdır da. İşçi sınıfına rağmen savunulan bir komünist partisi ancak burjuvazinin bir partisidir! Burjuvazinin kendisi için komünist partileri icat ettiği bir sır değil! Komünist hareket sadece işçi sınıfının varlığına koşullu

olduğu için biz tüm ülkelerdeki komünist partilerini o ülkelerdeki işçi sınıflarının temsilcileri, onların öncü partisi olduklarını söyleriz. İbrahim de kuruluşunu ilan ettiği komünist partisinin işçi sınıfının hareketi, onun öncü müfrezesi olduğunu tam bir açıklıkla ifade eder. O "ihtilalci işçi-köylü partisi" adının yanlış olduğunu şu sözlerle açıklar: "Biz işçi sınıfı hareketiyiz, onun öncü müfrezesiyiz. Köylü hareketi asla değil. Ülkemizin bugünkü somut şartları bize köylülükle ilgili görevler yükliyor ama bu geçicidir, bizi asıl görevimize yaklaştıran geçici bir adımdır..." (Bütün Yazılar, sf:292)

Komünist partilerinin ülkelerindeki işçi sınıfını tanımaları, bu sınıfın önderlik edeceği devrimci süreci tüm yönleriyle, özellikleriyle açığa çıkarmaları ve işçi sınıfının politik niteliğini bu devrime uygun olacak şekilde geliştirmeleri için yapılacak çalışmaları kapsar. Hiç şüphesiz bu, komünist partisinin kapılarının öncelikle bu kesime açılmasıyla ya da parti çalışmalarının işçi sınıfına doğru derinlik kazanmasıyla mümkün olacaktır. Biz işçi sınıfının hareketi olduğumuzu ilan etmekle işçi sınıfının içinde aktif olarak çalışmayı, işçilerin örgütlü oldukları tüm yerlerde, oraları her türden burjuvazinin ve diğer tüm gericiğin egemenliğinden kurtarmayı, işçileri devrimci hareketin saflarına kazanmayı görevimiz ilan etmiş oluyoruz. Bu yalın gerçeklik asla unutulmalı ve ihmal edilmemelidir.

İŞÇİ SINIFINI NERELERDE ÖRGÜTLEMELİK GEREKİR?

Tabii ki onların sınıf tavrını edinebildikleri, en yoğun ve en üretken biçimde bir arada oldukları yerler temeldir: fabrikalar. Fabrikalara uygun olarak örgütlenen her türden alan da bunun devamıdır. Sendikalarda çalışmak bu anlamda öne çıkar. Buralarda çalışmaya özel bir önem vermek komünist partilerinin tartışmasız temel görevlerindendir.

Bazıları bunu "devrimin temel alanları" veya "devrimin temel kitlesi" tartışmalarıyla karıştırabiliyor. Devrimin nerelerde ve hangi kitleleri temel olarak geliştireceği o devrimin koşulları ile ilgilidir. Yarı feodal şartlara sahip bir ülkede toprak devriminin tamamlanması görevi temel görev olduğundan, ancak toprak devrimiyle "kendine ait sanayileşme süreci"ne adım atılabileceğinden, bağımsız ve güçlü bir ekonomi inşa edebilmenin yolunun ancak bir tarım devrimi olmasından dolayı devrimin kırlık bölgelerde gelişebileceği ve yarı sömürge şartlardan ötürü de şehirlerde başlayacak bir devrimin yenilme olasılığının çok güçlü olacağı gerçeği komünist partilerinin buralarda kırlık alanları ve köylüleri temel almasını getirir. Ne var ki bunlar işçi sı-

nı içindeki çalışmaların önemini asla zayıflatmaz; bunlar sadece işçi sınıfı içindeki çalışmaların stratejik karakterini ortaya koyar. Yani işçi sınıfının önderlik edeceği devrimin niteliğini gösterir. İşçi sınıfının bulunduğu her yerde öncelik ve yoğunluklu çalışma bu sınıfın içinde olur. Devrimin stratejik görevleri bakımından yapılacak çalışmalar kapsamında her zaman için devrimin esas güçlerine yoğunlaşmak ve bu esas güçler arasından da işçi sınıfına öncelik vererek hareket etmek genel bir Marksist-Leninist-Maoist yaklaşımdır. Kırlık alanlardaki çalışmalarda tarım proleterlerine, ardından yoksul köylülere yoğunlaşmak esastır, diyoruz. Elbette bu, saflarımızda işçilerin daha çok olacağı, bunun zorunlu bir koşul olduğu anlamına gelmiyor. Bu saflarımıza işçi sınıfından katılmalarının olmasına büyük önem verdiğimiz anlamına gelir. En sağlam kadroların en devrimci sınıfın üyelerinden geleceğine olan inancımızın kuvvetli olduğunu gösterir.

Bütün komünist partilerinde bu anlayış temeldir. Marksizm, tarih sahnesinde görünmesinden itibaren işçi sınıfının en örgütlü, en bilinçli, en ileri kesiminin siyasi gücü olarak komünist partisine olan zorunlu ihtiyacına işaret etmiştir. Bu o günden bugüne değişmemiştir. Bir komünist partisi inşa edildiğinde onun üyelerinin "belirli sınıf nitelikleri" taşınmasına her zaman ve bazen de daha yoğun dikkat gösterilmiştir.

"Parti, eylülden sonra kendi içinde büyük bir temizlik hareketine girişti ve üyeliğe kabul için belirli sınıf niteliklerinin titizlikle aranmasını kararlaştırdı." (Mao Zedung, Seçme Eserler 1, "Cingang Dağlarındaki Mücadele," sf:144)

Partinin, onun komünist niteliğinin zorunlu bir gereği olarak işçi sınıfından beslenmesi, onunla sıkı ve güçlü bir ilişki içinde olması, onun niteliklerini kendinde siyasi bir nitelikte birleştirilmesi devrim için olmazsa olmazdır.

"Proletaryanın önderliği, devrimin zafarinin tek anahtarıdır. Partinin proleter temelini yerleştirilmesi ve kilit sanayi işletmelerinde parti hücrelerinin kurulması, bugün, partinin en büyük örgütsel görevleridir." (Mao Zedung, Seçme Eserler 1, "Köylülüğün Gücü ve İşçilerin Önderliği," sf:154)

"Bizim başlıca ve temel görevimiz işçi sınıfının politik örgütlenmesi ve politik gelişimini kolaylaştırmaktır. Bu görevi arka plana itenler, mücadelenin her türlü özel yöntemlerini ve diğer bütün görevlerini buna bağımlı kılmayı reddedenler yanlış bir yol izlemekte ve harekete ciddi zararlar vermektedirler. Bu, birinci olarak yönetime karşı

girişilen mücadelede işçi sınıfı hareketinden kopuk, tecrit edilmiş, gizli çevrelerin güçlerini kullanmak için devrimcilere başvuran kimseler tarafından ikinci plana itilmektedir. İkinci olarak politik propaganda, ajitasyon ve örgütlenmenin alanını ve içeriğini sınırlayanlar; sadece hayatlarının istisnai anlarında, bayram gibi özel günlerde, işçilerin politik eğitimini yapmayı doğru ve uygun bulanlar; otokrasiye karşı politik mücadele yerine koyanlar; ve bu kısmi taviz taleplerini bir devrimci partinin, bir işçi partisinin otokrasiye karşı sistemli ve amansız mücadelesi düzeyine yükseltmeyi sağlamak için gerekenleri yapmayanlar tarafından ikinci plana itilmiştir..." (Lenin, "Kitle İçinde Parti Çalışması, sf: 13-14)

Günümüzde ve aslında her zaman komünist partilerinin bu temel niteliği

ve bağlı olarak buradaki temel görev sıklıkla sorun olmuştur. Özellikle bizimki gibi küçük burjuva kesimlerin yoğun olduğu ülkelerde örgütlenme kaçınılmaz olarak bu kesimlere yönelmiş olduğundan, bu kesimlerden fazlasıyla beslenmek zorunda olmaktan ötürü işçi sınıfı içinde, ama özellikle de sanayi işçileri içinde çalışmak sıklıkla ihmal edilebilir görülmüştür. Bunun objektif nedenleri olduğu açıktır. Dolayısıyla bu problemin özgün ve tamamen öznelci yaklaşımlardan kaynaklandığı düşünülmemelidir. Buna rağmen hatalı olan bu görüşle veya tutumla mücadele edilmelidir. Komünist partisinin en devrimci, en nitelikli işçi kesimleri içinde örgütlenmesini yadsıyan, küçümseyen ve ihmal eden yaklaşımlardan arındırılması şarttır. Bu konuda bir tereddüt olmamalıdır. Sağlam bir komünist partisi için bu temel bir sorumluluktur.

Bununla beraber komünist partisini sendikal mücadele ve örgütlenme sınırları içine çeken, onu bununla sınırlayan yaklaşımlar da doğru değildir ve bir önceki kadar öğrenme problemin-

RTİSİ İLKELERİ İLE ÖĞRENELİM

den mustarıptır. İşçi sınıfı içinde çalışmak, işçi sınıfını örgütlemek, onun en ileri kesimleri ile birleşmek derken biz komünist hareketin işçi sınıfına taşınmasından söz ederiz. Komünist hareket dediğimiz de ilgili ülkenin koşullarının incelenmesinden sonra belirlenen devrim hareketinden başka bir şey değildir. Kuşkusuz bu hareket somut olarak o dönemki harekettir; ama ondan ibaret değildir. Komünist hareketin temel özelliği komünizmi hedeflemesidir. Onu işçi sınıfının hareketi yapan da bu temel özelliğidir. Dolayısıyla işçi sınıfı içinde örgütlenmek dediğimizde işçi sınıfının ekonomik temelde geliştirdiği mücadeleye yaslanarak bundan doğan örgütlenmeler içinde yer edinmekle sınırlı bir örgütlenmeden söz ettiğimiz açık olmalıdır. Bir komünistin komünistleşme sürecinin belirleyeni bu türden

daha çok karşılaştığımız şehir küçük burjuvalarının, lümpen proleter olarak tanımladığımız emekçi kesimlerin çevremizde ve hatta içimizdeki yoğunluğu olumsuzlanmaktadır. Bu yanlıştır. Bunların devrim hareketi içinde yoğun olmasından daha doğal ne olabilir ki? Bu kesimlerin devrim için örgütlenmesi kaçınılmazdır ve zorunludur. Bizim için temel problem bu kesimlerin proleter disiplin içinde eğitilmesidir. Komünist partisinin sınıfsal niteliklerinin bu kesimlere doğru taşınmasıdır. Bunun pratik içinde gerçekleşebileceği açık olmalıdır. Dolayısıyla objektif şartlardan kaynaklanan bu türden sorunları “baş edilemez” görmek temel bir hatadır ve özellikle siyasi bakımdan büyük bir sorumsuzluktur.

Öncelikle bunun her dönem temel problemlerden biri olageldiği kavranmalıdır. Dolayısıyla gelecekte de bu problemin varlığından söz edeceğiz. Bunun bugün için özgünlüğünü belirleyen unsur devrimin henüz zayıf olduğu, partinin yetmezliklerinin de hatırı sayılır olduğu koşullardır. Bu koşullarda hem işçi sınıfı içinde çalışmak temel görevi hem de bunun komünist parti bakışıyla, bir siyasal çalışma olarak gerçekleşmesi zorunluluğu üzerinde titizlikle durulması gereken bir konudur. Diyebiliriz ki parti her ne kadar belli gelenekler yaratmış, belli ilkelerde sabitlenmiş olsa da içinde taşıdığı zayıflıklar nedeniyle bu iki temel problemde çizgi düzeyinde hata yapmamalıdır. Hatasız ilerlemek elbette olanaksızdır. Daha önce de vurguladığımız gibi doğru çizgi hatalı anlayışların varlığında gelişir. Hatalı anlayışlar burjuvazinin varlığında zaten kaçınılmazdır. Doğru çizgi egemen anlayışlarla karşı karşıya gelerek, onlarla mücadele içinde gelişecek ve yerleşecektir. Tam da bu nedenle işçi sınıfı içinde çalışma temel görevini kavramamak ve bu görevi gerçekleştirmekten ısrarla kaçınmak da komünist çalışmayı sendikal düzeyde ele alarak güdüleştirmek ve olanaksızlaştırmak da bizim için beklenmedik, olmadık, asla kabul edilemez, varlığına tahammül edilemez yaklaşımlar değildir. Aksine bunların varlığı doğaldır ve hatta kaçınılmazdır. Bizim gibi ülkelerde bunlar çok daha “makul” dolayısıyla yaygın yaklaşımlardır. Kabul edilemez ve varlığına tahammül edilemez olan bunlar değil bunlarla mücadeleden kaçınmaktır, bunların varlığına gösterilen tahammülsüzlüktür. Çünkü var olanla mücadele ancak onun varlığının nedenleri ve biçimleri üzerinde iyi bir çalışma ile olanaklıdır. Doğru çizginin buradan doğacağını ve gelişeceğini bilmemek bir aydın körlüğü ya da bir küçük burjuva sabırsızlığıdır.

Sınıfın hareketine yaslanan; ama bu hareketin çıkmazı olan kendiliğ-

denliğin nihayet “siyasetçilik” ile ilgili olduğunu kavramayan anlayışın kitlelerden öğrenme tarzı temelden problemlidir. Örneğin bir komünistin komünist karakterini kitlelerin, özel olarak da işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesi içindeki çalışmalarında hareketle açıklamak komünizmin temelini inkâr etmeyi içerir. Komünizm her ne kadar işçi sınıfının doğuşuyla olanaklı, somut bir amaç olabilmişse de onunla açıklanamaz. Komünizmin temeli ekonomi politik, felsefe ve bilimsel sosyalizm alanlarındaki gelişmelerdir. Bu alanların gelişiminde özel olarak işçi sınıfının bir katkısı yoktur. Bunlar burjuva aydınlarının geliştirdiği, gelişmelerini onların sağladığı düşün alanlarıdır. Yaşamak için çalışmak zorunda olanların, emeği dışında hiçbir şeyi olmayanların bu alanlardan haberdar olması bile esas olarak olanaksızdır. Bu nedenle komünizm onların dışında ve daha önce de belirttiğimiz gibi bu alanlardaki egemen burjuva anlayışlara karşı sürekli ve keskin, özellikle vurgulamak gerekir ki uzlaşmaz bir mücadele içinde gelişti. Marks ve Engels’te temsil bulan komünizm gene onların mükemmel yeteneklerinin, diyalektik materyalizmi en iyi biçimde uygulamalarının ürünü olarak işçi sınıfının siyasal gelişiminin ve devrimlerinin bir sonucu olarak kavranıp açıklandı.

KİTLELER BİZE NE ÖĞRETİR?

Onlar bize komünizmin sınıf mücadeleleri sayesinde gerçekleşmiş tarihsel sürecin bir sonucu olduğunu öğretirler, sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olarak sınıf diktatörlüğüne ve oradan da sınıfsız topluma götürdüğünü öğretirler. Bunu açıklayarak yapmazlar. Bunu biz onlardan dinleyerek, onların içinde örgütlenerek, onların her türlü hak talebinin yanında olarak vs. öğrenmeyiz. Bunu onlardan ancak komünist partisi aracılığıyla, komünist hareketin ilkelerini ve öğrenme yöntemlerini uygulayarak, onun devrim perspektifine uyararak, onu örgütleyerek öğrenebiliriz. Örneğin sınıf analizleri yapmak ya da toplumun tarihsel durumunu öğrenmek veya işçi sınıfının gelişim şartlarını ve özelliklerini incelemek komünist bilinci geliştirmenin biçimleridir. Grevler için çalışmak, grevlere katılmak, hatta işçi ayaklanmaları içinde özellikle yer almak kimseyi komünist yapmaz; ama bir komünist görevini tam da bunların içinde gerçekleştirebileceğini, buna azami değer vermesi gerektiğini bilir.

Kitlelerin içinde olmak, kitle çalışmalarına her zaman özel bir önem vermek, işçi sınıfının eğilimlerini, yönelimlerini, eylemlerini politik çalışmaların temel alanlarından biri ve hatta en önemlisi olarak kavramak

sınıf bilincinin orada gelişeceğini savunmak değildir. Aksine tüm bunlar sınıf bilincini bu alana taşımak için araçlardır. İşçi sınıfına ona doğuştan verilmiş bir bilinci taşıyoruz; onun kendiliğinden elde edebileceği bilinç ona egemenler tarafından dayatılan, öğretilen, dikte ettirilen bilincin biraz daha ötesinden başka bir şey değildir. Kuşkusuz burada da bir mücadele, sınıf kavgası, dolayısıyla işçi sınıfında gelişmek üzere bir sınıf tavrı söz konusu olmaktadır. Bu tür mücadeleler içinde işçiler dostlarını ve düşmanlarını öğrenirler, savaştıkları özellik kazanırlar. Ne var ki bunun bir sınıf diktatörlüğüne evrilmesi siyasal mücadelenin gelişmesiyle olanaklıdır. Sınıfın yaşamak için çalışmak zorunda oluşu kaçınılmaz olarak mücadele etmek zorunda kalmasını içerir. Onun bu mücadele zorunluluğunun siyasetle birleşmesi, siyasetin bu mücadeleyi biçimlendirmesi, geliştirmesi gerekir.

Kimi zaman “partizan” adıyla tanımlanan bu biçimlendirmenin komünist partisinin görevi olduğunu unutmamalıyız.

Öğrenmekten kastımızın asla kendiliğinden, yani günlük yaşam içindeki bilgilerin bölük pörçük halde edinilmesi olmadığını bilmek durumundayız. Bu nedenle komünist hareketi örgütleyen bir öğrenme biçiminden söz etmeliyiz. İbrahim yaşamının önemli bir kısmında kitlelerin eylemlerine olabildiğince katılmayı, onlarla doğru ilişkilenebilmeyi temel görevi saydı. Bu görevi hakkıyla yerine getirmesinin sonucu olarak o Türkiye proletaryasının nasıl bir geleceği omuzlamak zorunda olduğunu en doğru biçimde kavradı. Fakat bunun İbrahim tarafından başarılmasının nedeni onun komünist öğrenme yöntemidir; onun komünist ilkeleri benimseyerek hareket etmesidir. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinden öğrendikleri ona işçiler tarafından şöyle ya da böyle söylenenler değildir; aksine orada işçi hareketi büyük bir yenilgi aldı. İşçi hareketinin nasıl ve hangi yöntemlerle başarısız kalacağını öğrendik 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinde. İbrahim Marksizm-Leninizm-Maoizm’in öğrettikleriyle bu hareketin gerçekliğini birleştirme yöntemini kullandı. Bir partizan tavrı gösterdi. Ancak bu sayede o işçi sınıfının omuzlamak zorunda olduğu devrimin özelliklerini ve biçimlerini yeniden ve en güçlü biçimde formüle etti...

İbrahim gibi öğrenmek için partizan tavrında ısrar edelim. İşçi sınıfı içindeki çalışmanın zorunluluğunu ancak bu sayede kavrayabileceğimiz ve onu hakkıyla yerine getirebileceğimizi bilelim...

bir mücadele ve örgütlenme değildir ve olamaz. Bu türden bir mücadele ve örgütlenme komünistin çalışma sahalarından biridir ve yukarıda vurgulandığı gibi komünist partinin bakımından bu sahada var olmak zorunlu bir temel görevdir, önceliğe mazharıdır. Ne var ki bir komünist buralarda esasta “bilinç taşıyıcı” olarak yer alır. Bu sahadaki görev devrimini, yani somut komünist hareketi örgütlemektir. Özgülümüzde bu devrimin kapsadığı kitleler olmazsa olmaz kabul ettiğimiz devrimin önderliği olan sınıftan katbekat fazladır. Sayıca bu katbekat üstünlük komünist partisinin örgütlenme alanlarının genişliğini de gösterir. Hem işçi sınıfı içinde, kendini sendikal mücadeleyle sınırlamayan, hatta bunun devrim perspektifini sınırlayan karakteriyle sıkı bir mücadele içinde devrimci bir anlayışla çalışmak gerekir hem de bu aynı devrim mücadelesini devrimin temel güçlerinin yoğun olduğu geniş alanlara doğru geliştirmek gerekir.

OBJEKTİF SORUNLARA YAKLAŞIM

Bazen küçük burjuva kesimlerin, örneğin yoksul köylülerin ya da bugün

TÜRKİYE'DE KADINLARIN ÇALIŞMA HAKKI

Üretim araçlarının gelişmesiyle birlikte toplumsal üretim ilişkilerinde yaşanan gelişmeler çok yönlü tartışılmakta, toplumsal cinsiyet eşitsizliği de bu tartışmalarda konu edilmektedir. MLM de toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin nedenlerini ve biçimlerini üretim ilişkileri içinde bulacağımızı öğretmektedir. Üretim ilişkileri içerisinde kadının konumu ve bu konuma bağlı olarak kadın hakları bu kapsamda ele alınmaktadır. Türkiye'deki kadınların çalışma hakkı konusundaki duruma da üretim ilişkilerinde kadınların konumu bakımından incelemek gerekir. Böyle yaparak üretici güçler ile üretim araçları arasındaki çelişkiye kadınların konumuna Türkiye özgülünde değinmiş olacağız.

Bu konu bakımından ilk argümanımız günümüz toplumlarında çalışma hakkının yaşama hakkıyla doğrudan ilişkili özelliğidir. Emperyalist-kapitalist sistemde çalışma hakkı işçi ve emekçilerin bir sonraki gün yeniden çalışabilmesi için, yani yaşamak için bir zorunluluk olarak vardır. Bu durum ücretli kölelik tanımının açık karşılığıdır. İşçi sınıfı kapitalistlerin kâr etmesi için çalıştırılırken, o kendisinin ve ailesinin yaşayabilmesi için çalışmaktadır. Bu düzende çalışma hakkı yaşama hakkının diyeti olarak bir zorunluluktur. İşçinin ertesi gün yeniden üretebilmek için çalışmak zorunda olmasından doğan çalışma hakkı tüm işçi sınıfının ortadan kaldırmak zorunda olduğu tarihsel ve toplumsal bir dayatmadır. Çalışma

hakkı kapitalizmin şafağında topraklarından kovulmuş köylülerin kitleler halinde üretime sürülmesiyle açığa çıkmış, kapitalist üretim ilişkilerinin gelişimine bağlı olarak işçi sınıfının da mücadelesi biçimlenmiş ve ilerlemiştir. Feodal toplumun küçük aile üretimine dayanan yapısı bu yeni ilişkiler içerisinde çözülürken üretim araçlarının gelişmesine bağlı olarak üretici güçler de gelişmiştir. Bu üretici güçler içerisinde kadınlar özellikle başlangıçta esas olarak yedek iş gücü olarak şekillenmiştir. Kadın ve çocuk emeği kapitalistler açısından sömürünün en katmerlisinin yaşandığı ucuz iş gücü olarak vardır.

Kadınların çalışma hakkına yoğunlaşacağımız bu yazıda bu genel bilgi özellikle önemli ve gereklidir. Bu kısa girişle birlikte Türkiye'de kadınların çalışma hakkı kapsamında, kadın emeğinin sömürülme biçimlerine bakabiliriz.

TÜRKİYE'DE KADINLARIN ÇALIŞMA HAKKI

Türkiye'nin yarı-feodal, yarı-sömürge yapısı karmaşık sömürü ilişkilerinin temel nedenidir. Bu yapı kapitalist üretim ilişkileri ile feodal üretim ilişkilerinin emek sömürüsünün biçimleri bakımından da parçalı ve çarpık bir iç içeliğe işaret etmektedir. Bir yanda küçük üretim içerisinde angarya çalışma biçimleri çok yönlü halde sürerken diğer yanda ücretli işçilik biçimi de gelişmiştir. Aynı bağlamda kadın emeğinin de çok yönlü sömürüldüğünü rahatlıkla ifade edebiliriz. Kadın

emeği sömürsü hem aile ekonomisi içinde hem de diğer üretim alanlarında yoğun ve çok çeşitli biçimlerde gerçekleşmektedir.

Çalışma hakkı TC Anayasasının 49. Maddesinde tanımlanmıştır. Türkiye'de kadınlar için çalışma hakkı ilk defa 1936 yılında yasal olarak tanımlanmıştır. Burjuva-feodal toplumlar da hemen her yasal hak her zaman göstermelik bir özellik barındırır. Yasalarda bulunan neredeyse hiçbir hak gerçek anlamda bir hak özelliği taşımaz. Yasaların sonuç olarak gerçeklikle sınırlanması bu konudaki temel problemdir. Türkiye'de kadınların çalışma hakkı da ancak bu kapsamda değerlendirilebilir ve anlaşılabilir. Feodal toplumlar da kadınlar çalışma yaşamında, üretimde, üretim alanlarında tanımlanmamışlardır. Kadın böyle toplumlar da aile ekonomisi içinde yasal olarak görünmezdir ve pratik bakımdan da arkaya itilmiştir. Bu görünmezlik ve itilmişlik içinde kadın en yoğun biçimde çalıştırılır... Kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmesine paralel üretimin geniş ölçeklere yayılmasıyla kadın emeği sömürü sistemi için erişilmesi mutlak bir emek olmuştur. Buna uygun olarak kadınların aile ekonomisine bağımlılıklarının ortadan kalkması ve üretimde kendi hesaplarına çalışmaları yani ekonomik olarak bağımsızlaşmaları, emeklerini özgürce kime ve nasıl satacaklarına karar vermeleri bu süreçte gelişen bir özellik olagelmıştır. Buna karşın kapitalist üretim ilişkilerinin geri se-

viyelerde olduğu koşullarda, bizimki gibi ülkelerde bütün bunların tamamı ailenin, dolayısıyla feodal üretim ilişkilerinin belirlediği toplumsal kurallar içinde bir ölçüde gerçekleşebilmektedir; esas olarak ise gerçekleşmemektedir.

Dolayısıyla kadınların çalışma hakkı bizimki gibi ülkelerde öncelikle bu hakkın özgürce kullanılmadığı gerçekliği içinde incelenebilmektedir. Türkiye'de kadınlar çalışma hakkı bakımından esas olarak özgür değildirler, bu hak özgürce kullanılmamaktadır. Bunun temel nedeni feodal toplum ilişkilerinin bir bütün olarak tasfiye edilememiş olmasıdır. Kadın emeği çoğunlukla zorunlu hallerde, aile gerek duyduğunda piyasaya sürülmekte ve bu alandaki durumu da aile ilişkilerine bağımlılığına bağlı olarak şekil almaktadır. Çokça karşılaştığımız gibi baba, koca, ağabey izin vermediği için kadınların önemli bir kesimi ya bu hakkı kullanamamakta ya da bu hak ailenin (kocanın, babanın, ağabeyin) "hakkı" olarak gasp edilmektedir. Kuşkusuz gelişmiş ve evrensel değer haline gelmiş burjuva değerlerin genel kabulü nedeniyle bazı ailelerde kadınlar bu hakka sahiptir. Fakat mevzu "hak" ise bunun kolayca ve toplumsal meşruiyet içinde gasp edilebilirliği gerçek bir haktan bahsedilemeyeceğini gösterir. Bu nedenle yasal olsa da bir haktan bahsedilebilmesinin önkoşulu onun özellikle toplumsal gelişmişlik bakımından özgürce kullanılabilir olmasıdır. Kadın emeğinin yedek iş gücü olarak görülmesi buna bağlı olarak ancak aile ekonomisinin gerek gördüğü durumlarda üretime katılabilmesi "kadının çalışma hakkının" en somut hallerinden biridir. Yine çalışan ya da çalışacak kadınlar için alan seçimi de aynı karar alma süreçlerine tabidir. İşler "kadın işi" ve "erkek işi" olarak ayrılmakta, belli iş kollarında ve mesleklerde kadınların çalışmasına olumlu yaklaşılmamaktadır. Kadınlar için seçilen iş kolları ve meslekler feodal toplumun yargılarına ve kurallarına uygunluk bakımından seçilmekte veya kabul görmektedir. Kadınlar öğretmenlik, hemşirelik, çeşitli hizmet kolları, ev ekseni işler, tekstil gibi alanlarda tercih edilmekte ya da bu alanlara zorlanmaktadırlar. Burada belirleyen kıstas kadının aile içindeki konumudur. Bu konuma uy-

Türkiye’de kadınların çok büyük çoğunluğu çalışmamaktadır ya da pratik olarak çalışma hakkından mahrumdur. İstihdam dışı kalmalarının yanı sıra üretim içindeki durumları da vahim bir tablo vermektedir. Kadınların geçici, kayıt-dışı, sigortasız, güvencesiz, düşük ücretli, enformal, kısmi zamanlı, ev eksenli ve esnek çalışma alanlarında çalıştığı da bilinen başka bir gerçektir.

gun olan alanlar kadınların çalışma alanları olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadınları toplumsal değer yargılarına uygun olmayan alanlarda çalışmaları hoş karşılanmamaktadır. Bunun sınırları kadının toplumsal rolleriyle belirlenmektedir. Her ne kadar kadının yaşam ve çalışma alanlarındaki konumu örf, adet, töre, namus kavramlarıyla açıklanmaya çalışılsa da bu kavramların varlığı, içeriği, niteliği toplumsal üretim ilişkilerine, sınıfların durumuna bağlıdır. Kadınların ikinci sınıf konumu, feodal kültürün kadınların çalışma ve yaşam koşullarını belirliyor olması ülkemizde feodalizmin tasfiyesinin gerçekleşmemiş olmasının en net somut göstergelerinden biri olarak anlaşılmalıdır. Bu nedenledir ki kadınların çalışması ataerkil toplumun kurum ve kişilerin izinlerine tabi tutulmakta, bu nedenledir ki kadınların çalışacağı iş kolları toplumsal cinsiyet rollerine göre belirlenmekte, bu nedenledir ki kadınların çalışma yaşamında karşılaştığı sorunlar feodal toplumun en gerici yaklaşımlarını barındırmaktadır.

TÜRKİYE’DE ÜRETİM İÇERİSİNDE KADININ KONUMU

Türkiye’de kadınların çok büyük çoğunluğu çalışmamaktadır ya da pratik olarak çalışma hakkından mahrumdur. İstihdam dışı kalmalarının yanı sıra üretim içindeki durumları da vahim bir tablo vermektedir. Kadınların geçici, kayıt dışı, sigortasız, güvencesiz, düşük ücretli, enformal, kısmi zamanlı, ev eksenli ve esnek çalışma alanlarında çalıştığı da bilinen başka bir gerçektir. 2012 yılı rakamlarına göre çalışabilir durumda olan kadınların sadece yüzde 27’si üretim içerisindedir, yüzde 27’nin ağırlıklı çoğunluğunu tarım ve hizmet iş kolu alanı oluşturmaktadır. Bu oran erkeklerde yüzde 66,8’dir, erkeklerin çalışma alanının ağırlığını ise sanayi oluşturmaktadır. Yıllara göre kadın ve erkek istihdam artışlarındaki rakamlar da üretime katılımda cinsiyet eşitsizliğini göstermektedir. Kadınların üretime katılım hızı çok düşüktür. Türkiye’de her üç kadından ikisi işsizdir. İş gücü dışında kalan yirmi milyon kadının yüzde 55’i yani 11 milyonu aile kölesi olarak yaşamlarını sürdürmekte, ya-

şam hakkının diyetini aile içerisindeki ev işlerini yerine getirerek ödemektedir. 10 yaş üzeri kişiler üzerinde yapılan “zaman kullanım anketine” göre kadınlar günlük 4 saat 35 dakikalarını ev işlerine ayırmaktadır. Bu oran erkeklerde çok düşüktür. Bu anketin 10 yaş altı sınır olarak almasının altındaki neden de kadınların ev işlerine ayırdıkları zamanı düşük gösterme çabasıdır. Bu yaş sınırı 15-55 yaş arası kadınları kapsasa da ev işleri, yaşlı ve çocuk bakımına kadınların ayırdığı zamanın çok daha büyük olduğu görülecektir. Ev işlerine ayrılan zaman üretim içerisindeki kadınlar için değişmemektedir. Çalışan kadınlar da

günlük ortalama 3 saat 31 dakikalarını ev işlerine ayırmaktadırlar. Kadınların çalışma haklarını kullanmalarının önündeki en büyük engellerden biri toplumsal cinsiyet rolleridir. Çalışan kadının toplumsal kadınlık rolünü aksatmaması temel kıstaslardan biri ve en önemlisidir. Ev işleri sorumluluğu, annelik, kadına özel yükler yükleyen eş sorumluluğu kadın çalışsa da aynen sürdürülmek zorundadır...

Kadınlar çalışma yaşamında da çok yönlü saldırılara maruz kalmaktadırlar. Kadınların çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların başında eşit işe eşit ücret sorunu gelmektedir. Bunun yanı sıra, kreş hakkı, ebeveyn izni, doğum ve emzirme haklarının gasp edilmesi, mobbing, cinsel saldırı vb. olgular kadınların üretim içerisinde karşılaştıkları en temel sorunlardır.

Özetle çalışma hakkı kadınlar için de

yasal olmasına karşın yaşam içerisinde yarı feodal toplumsal yapının ihtiyaçlarına göre kullanılan/kullanılmayan bir hak niteliğindedir. Kadınlar bu hakkı ancak büyük mücadelelerle kullanabilmekte, bunun için bazen büyük bedeller ödemekteler ve kullanmaya karar verdiklerinde çok yönlü yeni saldırılara göze almaktadırlar. Dolayısıyla yeni saldırılara karşı yeni bir mücadele süreci başlamakta ve kadınlar en temel hakları uğruna bazen ölümüne çatışmaya zorlanmaktadır.

Bunun yanı sıra kadınların çalışma haklarına yaklaşımlarını ortaya koy-

tlım bakımından “evleninceye kadar çalışma” anlayışı yaygındır ya da evli kadınlarda “çocuk doğuruncaya kadar çalışma” eğilimi bir kural gibi işlemektedir. Bu sebeplerle boşanmış ya da eşi ölmüş kadınların üretim sürecine katılım oranları diğer kadınlara oranla pek yüksektir.

Tüm bu olgular bize Türkiye’de kadınların üretim içindeki konumuna, dolayısıyla çalışma hakkına ve çalışma hakkının kullanımına dair net bilgiler sunmaktadır. Bunlar özel mülkiyete dayalı bu düzende kadınların mülkiyet ilişkilerindeki yerine de açıklık getirmektedir. Kadınlar yaşamın her alanında üretken olsalar da haklarının sınırlarını bu yer belirlemekte ve erkek egemen burjuva-feodal sınırları onu kendinde sürekli ama sürekli olarak boğmaktadır. Bu bağlamda kadınlar dünya işlerinin yarısından fazlasını yapıyor olmalarına rağmen dünyadaki gelirlerin ancak yaklaşık yüzde 10’u kadarını alabilmektedirler. Bu yüzde 10’luk gelirin büyük bir kısmı ise yine bir avuç burjuva kadın/hanım ağası arasında bölüşülmektedir. Kadınlar tüm dünyadaki mal varlığının yani özel mülkiyetin sadece yüzde 1’lik kısmına sahipler. Yani kadınlar özel mülkiyete dayalı dünya düzeninde mülkiyet ilişkileri bakımından gene ikincil pozisyondadır!

Sonuç olarak kadınların çalışma hakkının yasal olarak tanınması ya da kadınların çalışma yaşamında tüm saldırılara rağmen var olması gerçekliği evrensel olgulardan koparılmamalıdır. Bununla birlikte Türkiye özgülünde yaşanan sorunlar mücadele içinde somutlaştırılmak zorundadır. Çünkü bizimki gibi yarı feodal ve yarı sömürge ülkelerde kadınların yaşadıkları çalışma hakkı sorunları ile kapitalist- emperyalist ülkelerdeki kadınların sorunları birebir aynı içerikte değildir, olamaz da zaten. Mücadele bu gerçekliği gören bir sınıf bakışıyla örgütlenmelidir. Kadının ekonomik özgürlüğü çalışma hakkının özgürce kullanılması mücadelesiyle iç içedir. Bu iç içelik çeşitli özgürlük hikayeleriyle karartılmaya çalışılmakta kadınların özgürce hareket edebileceği gibi bir yanılsama oluşturulmaktadır. Ancak gerçek böyle değildir. Kadınlar ülkemizde çalışma haklarını özgürce kullanamama gerçekliğiyle karşı karşıyalar. Bu gerçekliğe uygun mücadele yol ve yöntemleri geliştirmek Demokratik Halk Devrimimizin kadın kitleleri içinde örgütlenmesinin temel ayağı olacaktır.

makta toplumsal bilincin büyük bir önemi olduğunu vurgulamalıyız. Bizimki gibi toplumlarda kadınlar, çalışmanın kendileri için bir hak olduğunun bilincinden esas olarak yoksundurlar. Yaşama hakkına eşdeğer olduğu halde bu bilincin çok zayıf olması kadınlara yönelik saldırıların boyutunu anlamak bakımında özellikle dikkate değerdir. Üretimde olmanın, ekonomik bağımsızlığın kadınlar için bir gereklilik olmadığı düşüncesini içeren feodal bilinçle şekillenmiş kadın ve erkek bilinçleri kadına yönelik şiddetin önemli bir kaynağıdır. Bu bilinç “eve ekmeğin erkek tarafından getirilmesi” gerektiği toplumsal kuralından ileri gelmekte bu bilinç bizimki gibi toplumlarda hatırı sayılır bir nitelik taşımaktadır. Bu kapsamda kadınların çalışma yaşamına katılmaları belli zamanlara göre şekillenmiş de olmaktadır. Aile ekonomisine ka-

STONEWALL'DAN TAKSİM'E

Onur Yürüyüşü 52. yılında bu haziran ayı içerisinde gerçekleştirilecek. 28 Haziran 1969 yılında ABD'de Stonewall Inn isimli bir barda LGBTİ+'lara yönelik polis şiddeti yoğun tepkilere neden olmuş ve sokaklarda protestolara dönüşmüştü. Bu protestolarda çok sayıda kişi gözaltına alınmış ve yaralanmıştı. Ardından 28 Haziran'ın yıl dönümünde ileride Onur Yürüyüşü adını alacak yürüyüşler örgütlenmeye başladı. Türkiye'de ise ilk kez 1993 yılında "Cinsel Özgürlük Haftası" adı altında yapılmak istenen eylem ve etkinlikler valilik tarafından yasaklandı. Ardından on yıl süren kapalı alan etkinlikleri gerçekleştiren LGBTİ+ toplulukları 2003 yılında örgütlü bir biçimde sokağa çıkarak mücadele birikimlerini taçlandılar. 2003 yılında 20 kişiyle Taksim'de düzenlenen basın açıklaması sonraki yıllarda kitleselleşerek devam etti.

Bu birikime ulaşana dek LGBTİ+'lar Türkiye içinde birçok saldırıya maruz kaldılar. '80 AFC'sinin ardından "görünür" olan LGBTİ+'lara yönelik yok etme saldırısı da görünürlüğü tahammülsüzlük gösterileri eşliğinde şiddetlendi ve yüzlerce kişi uzun süren gözaltılarda saç kesme, dayak, sürgün, taciz ve tecavüz işkencelerine maruz kaldı. Burjuva-feodal medya bu süreçte üstüne düşen görevi omuzlayarak bu işkenceleri zafer gibi sunmaktan ve nefreti körüklemekten geri durmadı. O dönemleri anlatan aktivistler "Yaşamak için mücadele veriyorduk." diyorlar. Bu saldırılara karşı örgütsüz gelişen direnişlerin zaman içinde bir örgütlülüğe doğru evrim geçirdiği görülüyor.

'80 AFC'sini takip eden süreçte de aynı saldırılar devam etti. Ülker sokakta devlet şiddetiyle, Esat ve Er-yaman'da trans kadınlara yönelik saldırılarla toplumun dışına itilmeye çalışılan LGBTİ+'lara "alanlarını terk etmeleri" dayatıldı. LGBTİ+'lar içinde translar diğerlerinden görece ayrıştırılıp "öcü"leştirilerek devletin özel olarak yöneldiği bir cinsiyet kimliği oldu. Trans kadın kimliği "erkekliğin", yani egemen olan cinsiyetin açıktan

reddi olduğu için ve bu da erkek egemen devletin var oluş zeminine bir saldırı olarak değerlendirildiğinden her türden sindirme ve bastırma araçlarıyla cezalandırıldı. Bu nedenle trans kadınlar toplumun "göremeyeceği" yerlere sürülmüş, katledilmiş ve toplumun ücra alanlarına hapsedilmiştir. Burada da özel olarak sınıf karakteri burjuva olan ve kendilerini çoğunlukla şarlatanlıkla kabul ettirebilen translar devlet tarafından ikiyüzlüce sahiplenilirken proleter, küçük burjuva olanlar yoğun biçimde ezilmişlerdir.

2000'lere geldiğimizde yükselen bir kimlik siyaseti ve bunun içinde de LGBTİ+ hareketini görüyoruz. Hareket bu süreçte talep ve eylem çizgisinde genişlemeye gitmiştir. Bu süreçte "toplumsal cinsiyet, toplumsal üretim, toplumsal eğitimde ayrımcılığa son verilmesi" talebinden nefret suçları kapsamına "cinsiyet kimliğini aşağılama" ibaresinin de girmesine kadar birçok konuda mücadele dinamikleri çeşitlenmiş ve gelişmiştir. İŞKUR önünde "istihdamda ve işe alımlarda ayrımcılığa son verilmesi" talebiyle eylemler örgütlenmiştir. Gezi İsyanıyla beraber devletle olan çatışmalı halin geniş kitlelere ulaşmasıyla "derdinin karşılık bulacağı" ve "dardını anlatabileceği" bir ortam oluşmuştur. Gezi'den sonraki iki yıl boyunca Onur Yürüyüşleri yüz bin kişiyi bulan katılımlarla coşkuyla gerçekleştiriliyordu. 2015 yılında Türkiye LGBTİ+ hareketi yoğun bir devlet baskısı girdabına girmeye başladı ve OHAL ile bu baskılar boyutlanarak

devam etti. Örneğin 2017 yılında Ankara Valiliği tarafından OHAL Kanununa dayanarak süresiz vurgusuyla "LGBTİ+ etkinliklerine yasak" konuldu. Neredeyse iki yıl süren bu yasak ancak mahkeme kararıyla kaldırıldı. Üniversitelerde, meydanlarda gerçekleştirilen eylemlerde yüzlerce kişi bu süreçte polis şiddetine maruz kaldı, gözaltına alındı.

Ülkemizin yarı feodal yapısı bu saldırıların büyümesindeki en önemli faktördür. Nefret politikalarının halk kitlelerinde karşılık bulmasını

da kalıyor. Bu gibi durumlarda da birbirine ulaşabilenler dayanışmayla yaşamlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Kendini gizlemeyi, topluma açılmamayı tercih eden ya da buna mecbur kalan LGBTİ+'lar ise kendilerine ait olmayan bir yaşama mahkûm oluyorlar.

2015 yılı LGBTİ+ hareketi için dönüm noktalarından biri oldu. Devlet şiddeti çoğu toplumsal kesim için normal, olağan bir hale geldi. LGBTİ+'lar da bu şiddetle ilk defa karşılaşmıyordu. Fakat bu şiddete direnmenin ötesinde nasıl bir araç geliştirilebileceği konusunda çoğu kesim gibi LGBTİ+'lar da bir savrulmanın içine girdi. Bu savrulma dış etmen haricinde içerdeki eksikliklerden de kaynaklanmaktadır. Örgütsel zayıflık saldırılara karşı geliştirilecek hareketi etkiledi. Bu durumu tek başına LGBTİ+ hareketinin örgütsüzlüğü olarak tariflemek de yanlış olacaktır. Devrimci hareketin LGBTİ+ hareketiyle kurduğu bağın zayıflığı, cinsiyet kimliklerine dair perspektifin yetersizliği de topyekûn saldırılara karşı örgütlü bir duruş koyamamaya neden

buradan okuyabiliriz. LGBTİ+ olmanın "kutsal aileyi" bozacağı korkusu devletin sistematik saldırılarının dayanağı olmuştur. Öyle ki İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararı dahi buna bağlanmıştır. Bir kimliğe yönelik örgütlü saldırılarda toplumun diğer kesimlerini buna ikna etmek gerekmektedir ve bu ikna yöntemi aile yapısının bozulduğu ve "ahlaksızlık" olduğu ekseninde şekillenmektedir. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "LGBT, yok öyle bir şey" derken insan ırkında olmayan bir türden bahsediyormuş gibi onu yok saymaktadır. Yok sayılan LGBTİ+'ların mücadeleleri her alanda varlık mücadelesine dönüşüyor. Aile içinde, eğitimde ve iş yerinde kabul görmek için göze alınan sonuçlardan en ağır dışlanmadır ve bu, "toplum içinde yok sayılmak" probleminde denk gelen bir sorundur! Aile dışına atılma, maddi desteğin kesilmesi, şiddet ve katledilme, eğitim hayatının bitmesi, işsizlik, evsizlik gibi birçok sonuçla baş etmek zorun-

olmuştur. Bir yandan LGBTİ+ hareketine yedeklenme diğer yandan LGBTİ+ olmayı "emperyalizmin oyunu", "hastalık" olarak nitelendirme, hareketin devrimci örgütlere bakışını değiştirmiştir. Türkiye Devrimci Hareketi sağ ve sol savrulmalarla kimlik siyasetini devrim mücadelesinde bir yere oturtamamıştır. Devrimci örgütler içinde de kendini var etme sorunu yaşayan LGBTİ+'lar son dönemlerde propagandası daha güçlü yapılan "örgütsüzlüğe" doğru yönelmişlerdir.

Örgütsüzlük yalnızca LGBTİ+'lara has bir durum değildir. En örgütlü toplumsal kesimler içinde bile bu dalga yayılmaktadır. LGBTİ+'lar da bundan bağımsız değildir; çünkü o da toplumsal mücadeleye içkindir, onun bir parçasıdır. Devrimci hareketin gelişimi içinde LGBTİ+'ların kurtuluş mücadelesi de büyüyecek ve toplumsallaşacaktır. Devrim hareketi onun özgürleşmesi için de geçerli tek yoldur...

Sınav Sistemiyle Yarıştırlan GENÇLİK

Bu yıl da eğitim öğretim dönemi- nin sona ermesinin üzerine mezun olanların yerini dolduracak öğrencilerin seçilmesi için sınav yapılmaya başlandı. Ortaokulu bitiren öğrenciler liseye, liseden mezun olan öğrenciler de üniversiteye yerleşme sınavı verecek.

İlkokuldan üniversite bitene kadarki süreci sancılı ve sınavlarla dolu olan öğrenciler için gelecek kaygısıyla hareket etmek oldukça olağan bir durumdur. Bu gelecek kaygısı rekabet, bireysellik, korku, hırs ile dolu bir "büyüme" evresini yaratırken geleceğin insanlarını da bu özelliklerle şekillendiriyor.

Her öğrencinin eşit, parasız, bilimsel ve anadilde eğitim alması gerekirken öğrenciler ya lise yıllarından itibaren bir işte çalışarak sömürü çarklarının arasında sıkışıyor ya üniversite için borçlanıyor ya da geleceksizliğiyle yüzleşip depresyona, intihara sürükleniyor. Ulusal ve cinsel kimliği, egemen olan ulus ve cinsten farklı olan öğrencilerin çoğu eğitimden eşit seviyede faydalanamıyor, ayrımcılığa ve saldırıya maruz kalıyor.

Sınıflı toplumun bir gerçeği olarak sömüren-sömürülen, ezen-ezilen ilişkisi her şeye damgasını vuruyor. Bu ilişki eğitim alanına da her bakımdan uyarlanıyor. Eğitim olanakları proleterlerin, yoksul köylülerin çocuklarına değil burjuva-feodal sınıfa mensup olanlara aktarılmaktadır. Düzenin çoktan seçmeli olarak sunduğu geleceksizliğimizi kazanmak için onlarca sınava giriyor, birbirimizle yarışıyor, uzun yıllar boyunca borçlanıyoruz. Bunu sadece iyi bir eğitim ya da markalaşmış üniversitelerin diplomasını almak için yapıyoruz. Bu birbirimizin arasından sıyrılmaya toplam getirisi ise yoksulluk, zorlukla geçen yıllar, bilimsellikten uzak niteliksiz eğitim ve gericiliğin üzerimize giydirmeye çalıştığı kültürel birikim oluyor. Bilimsel araştırma yöntemlerinden uzak "eğitilen" gençler doğruyu bulmada ve ona uygun hareket etmede de başarısız kalıyor ve engelleniyor.

Türkiye'deki eğitim müfredatı üniversite sınavı için yeterli olmadığından öğrencilerin okul haricinde sınava hazırlanması için özel dersler alması gerekiyor. Öğrencilerin kaç puan yaptığıyla orantılı olarak iyi bir eğitim aldığı izlenimi verilse de özünde öğrencilerin sosyo ekonomik durumu doğrultusunda eğitim alabildikleri görülüyor. Sınav sistemi bu fırsat eşitsizliğinde her ne kadar adil gibi görünse ve "başarılı" olanın iyi bir üniversite

kontenjanına hak kazanması olarak yorumlansa da bu hak burjuvaların çocuklarına marka değeri olan özel üniversitelerin kapılarını açmaktadır. Tabii bu özel üniversiteler kapsamında "apartman" üniversiteler de bulunmaktadır. Dershane gibi işletilen apartman üniversiteler ailelerin banka kredisi çeker gibi çocuklarını "okutabileceği" yerlerdir. Eğer aile bağlantılarından gelen olanaklarla ya da üniversiteden ziyade şirketlerin insan kaynakları gibi çalışan bu üniversiteler aracılığıyla bir meslek edinilemezse "apartman" üniversite diplomaları hiçbir işe de yaramamaktadır.

Sınavlar öncesinde alınmak zorunda olunan derslerin bu denli ihtiyaç olarak görülmesinin sebebi devlet eliyle eğitim müfredatının bilinçli olarak yetersiz bırakılıp öğrencilerin özel eğitim kurumlarına yüzünü dönmesini sağlamaktır. Bu sayede bir sektör olarak eğitim-okul patronlarının cebini doldurmaktadır. Eğitimin piyasalaşması her bakımdan sektörü büyütmektedir. Bu süreçten elbette en kârlı çıkanlar diploma satan üni-

versite kurumları, özel eğitim merkezleri oluyor. Öğrenciler birbirlerini eleyecek şekilde rekabete sokulurken eğitim hakkı da öğrencilere para ile sunulmuş olmaktadır.

Kriz ve sömürünün derinleştiği günümüz koşullarında üniversite mezunu olsun ya da olmasın tüm çalışanların ücret ve maaşları büyük oranda erimiş durumda. Hatta o kadar masrafa ve harcanan uzun yıllara nazaran üni-

veya yeterli bir ücret garantisi sağlamadığı geniş kesimler tarafından da görülmektedir. Yoksul halk her zaman olduğu gibi kendi çocuklarını kurtarma, refaha erme umuduyla belli alanlara yönlendirilmekte, ardından ise eğitilmiş-eğitimsiz çok büyük bir işsizler ordusu yaratılmaktadır. Bu da rekabeti artırarak yine sömürü ve yoksulluk olarak halka ve halk çocuklarına geri dönmektedir.

Bugün artık eğitim de dahil her şeyin bir sistem sorunu olduğu, ekonomik ve sınıfsal gerçeklerin her şeye renk verdiği daha iyi görülmektedir. Egemen sınıflar sadece ve sadece üretimlerini ve kârlarını düşünmekte, eğitimi ve eğitimsizliği de buna göre düzenlemektedir. Emperyalist sermayeye bağlı olarak daha büyük ve teknolojik düzeyde üretim yapan patronlar kulübü TÜSİAD sürekli olarak "eğitilmiş iş gücüne" vurgu yaparken AKP'li

bürokratların "vasıfsız ancak yetiştirilecek iş gücüne" vurgu yapmaları da bu gerçeğin bir ifadesidir. Her ikisi de kendi hitap ettiği patronların çıkarları doğrultusunda fakat özünde aynı amaçla eğitimi ve gençliği şekillendirmek istemektedir. Eğitimsizlik, vasıfsızlık nasıl ki sömürünün bir aracı oluyorsa bugün eğitimin kendisi daha büyük oranda sömürünün bir aracı haline getirilmektedir.

Mecbur bırakıldığımız ve yaşadığımız eşitsizlikler bizleri bu çıkmaza vardırmanın emperyalist kapitalist düzen olduğunu hatırlatmalı ve geleceğimizi hiçe dönüştürenlerden hesap sorma bilinciyle hareket etmeliyiz. Unutmamalıyız ki egemenler bizi sömürü düzenlerinin teminatları olarak görmektedir. Bizi baskı ve zor yöntemleriyle sindirmeye çalışanları alt edecek güce sahibiz. Bize sunulan geleceksizliğe karşı yarını ellerimizle kuralmalıyız. Bunun yolu da geleceği temsil eden sınıfın; proletaryanın sınıf çıkarlarıyla bütünleşmek ve gençliğin mücadelesini sınıf mücadelesiyle birleştirmek olacaktır.

Diğer yandan küçük oranlar haricinde eğitimin bir işe yaramadığı; iş, meslek

DEVİRİMCİ YAŞAM ALÇAKGÖNÜLLÜ VE SADE BİR YAŞAMDIR

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Gazetemiz Yeni Demokrasi - okurlarımızın da dikkatini çektiği gibi bir süredir orta sayfası olan "Kolektif Doğrultu" da kitle çizgisi kavramı üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu, teorik bir merakın kamçıladığı türden değil, kolektifin ve tüm faaliyetçilerin politik, pratik çalışmasının önünü açma, kitle çalışmamızda etkili sonuçlar alma amaçlı bir yoğunlaşmadır. Doğru politikalar oluşturmanın, o politikaları doğru pratiklerle üst aşamaya taşımanın yolu doğru bir kitle çizgisinden geçer. Doğru politika kitlelerin çıkarına hizmet eden politikalar, bu politikaların doğru araç ve yöntemlerle kitlelere taşınması ise doğru pratiklerdir. Fakat kitle çizgisi, doğru politika ve doğru pratik kendini halkına adanmış, kendi geleceğini halkın geleceği içerisinde eritmiş militan faaliyetçilerle anlam kazanır. Bir komünistin, bir devrimcinin hem kendisi hem de başkası yani hem komünist hem burjuva olduğunu biliyoruz. Yani saf/salt bir komünist devrimci yoktur; o, kimi durum ve koşullarda bir burjuva gibi düşünür ve hareket eder. O esas yönü proletaryanın çıkarlarına bağlı, bu çıkarlar için mücadele eden olduğu için komünist devrimcidir. Baskın yön komünist olsa da burjuva olan tali yön, o meşum yüzünü, fedakârlıktaki cimriliğimizde, görev ve sorumlulukları tavsamamızda, sağcı veya solcu düşünce ve pratiğimizde vs. gösterip durur. Devrimci çalışmamızın güç ve etkisini düşüren bu sonuçlar kendimizdeki burjuvaziyi kavrayıp kavramamayla, ona karşı bilinçli bir mücadeleyle geriletilebilir. İdeolojik, politik zaafı hakkında çıkan yazı ve makaleler bu mücadelenin bir parçasıdır. Bu yazılar kişinin kendi ağırlıklarını gözden geçirmesi, bunlardan kurtulması ve böylelikle zihnini özgürlüğe kavuşturması (Mao) mücadelesine katkı sunmak içindir; ama öncelikle kişinin kendi ağırlıklarını sorunlaştırması yani kendisinde olan geriyi-burjuva/feodal

düşünce ve davranışı görmesi ve incelemesi gerekir.

Kişi kendisinin bir çelişki olduğunu yani iki çizgiye ve bu çizgiler arasında sürekli bir mücadeleye sahne olduğunu bilerek hareket etmeli (Proletarya Partisi'ne ve parçası olan her komiteye özellikle görev düşüğünü belirtmekle yetinelim,) böylece içteki mücadeleye bilinçli biçimde önderlik etmiş olur. Kişinin ve hatta kimi zaman PP'nin kendi gerçekliğini görmesini engelleyen, kendi gerçekliğinden kopmasına yol açan düşünce ve davranış halleri söz konusudur: Bunlardan biri kibirdir!

Kibir kavramı sözlükte "kendini herkesten üstün tutma, büyülenme" veya "kişinin kendini üstün görmesi ve bu duyguya başkasını aşağılaması" olarak tanımlanıyor. Kibirli insan hakkında ise "kendine toz kondurmayan ve her söylediğinin doğru olduğunu düşünen kişi" diyor. Kendisine "yanılmaz" payesi biçen, kendi dışındakileri ise yanlışların, olumsuzlukların, yolunda gitmeyen şeylerin sorumlusu veya sebebi olarak gören, kendisinin her şey, diğerlerinin ise işe yaramaz olduğunu düşünen insanlara hemen her yerde rastlamaktayız. Kibirlik/büyüklik taslama dediğimiz düşünce ve davranış biçimine daha inceltmiş olarak PP'nde de rastlamaktayız. Mao Zedung incelendiğinde kibir sorununa özellikle değindiğini, bunu mücadele edilmesi zorunlu bir mesele olarak değerlendirdiğini görürüz. Bu da sorunun özel değil genel olduğunu ve bir sınıf tavrı olarak ortaya çıktığını gösteriyor.

Bir militanın düşünce ve davranışlarına kibrin gölgesinin düşmesi demek, kitle çizgisini uygularken hataya düşmesi demektir. Böyle bir militan kitlelerin öğrencisi olmakta zorlanır, kendini bilgili ve kitlelerin üstünde görme düşüncesi onun öğrenme sürecini frenler. Kitlelerin içinde olmak, kitlelerle iç içe olmak aynı ortamda

bulunmaya indirgenemez, esas olarak kitlelerin koşullarını ve o koşullar içerisinde şekillenen eğilimleri anlamaktır. Bu sayede onlarda ham olarak mevcut bulunan düşünce ve anlayışları, eğilimleri kavrar ve sistematize ederiz. Kitlelerin eğilimlerini kavradığımızda bir hareket yaratma imkânına kavuşmuş oluruz. Oysa kibirle hareket edildiğinde kitlelerden öğrenen değil, bir bilen olarak kitlelere öğreten oluruz. "Kitlelerden öğrenme ve öğretme" biçimindeki sürekli olması gereken süreç, kitlelere hep öğreten sürece dönüşür. Kendi dışındakilerden öğrenme kitlelerle sınırlı kalmaz, kolektifin siyasal-teorik çalışmalarına da kapalı, mesafeli olunur. Onun kibri öğrenme isteğini, öğrenme koşullarını hep bloke eder, Mao kibirli kadro ve savaşçılara "Hiçbir işe yaramaz kibirini bir kenara atıp, öğrenci olmayı içten kabul etmelisin" diye seslenmişti. Kibir, bir militan için, kitlelerden kitlelere süreci önünde dikilmekle, onlardan öğrenmeye ket vurmakla kalmıyor, büyüklük taslama, böbürlenme, büyülenme özelliğiyle kitlelerden dışalanmaya, kopmaya da yol açıyor.

Kibirlenme, kibirlilik sorunu, kitlelerle birleşmeyi darbelediği gibi, bir KP içerisinde birliği de zedeler. Olumsuzlukları kendi dışında aramaya yönelmek, kendi dışındakileri işe yaramaz olarak değerlendirmek, kendini diğerlerinden ayrı bir yere koymak KP'nin birliğini bozmaya hizmet eden türden sonuçlar üretir.

Kibrin olduğu yerde olması pek mümkün olmayan sorunlardan biri de eleştiri – özeleştiri. Kibirli bir militan yanlış yaptığını, başarısızlığın kendisinden kaynaklandığını düşünmez, kendisinde değiştirmesi, dönüştürmesi gereken yönlerin de olacağına ihtimal vermez. Kendi hakkında düşündüğü şeyin diğerleri tarafından da düşünüldüğünü veya düşünülmesi gerektiğini kabul eder. Bu yüzden eleştirilere kapalı olur. Dahası eleştiriye kendisine dönük bir saldırı olarak kabul eder ve uygun biçimde konumlanır. Kibirden musdarip bir militan eleştiri ve öz eleştiriye gelişmenin motoru olarak değerlendirmez. Kendisi söz konusu olduğunda teknik bir mesele düzeyine indirger, dışındakiler söz konusu olduğunda ise ilgisiz kalmakla, hegemonya kurmak arasında değişen tavırlar sergiler.

Kibirle böbürlenme bir arada, iç içe-

dir. Böbürlenmek kibrin tezahürlerinden biridir. Komünistler sınıf mücadelesiyle ilişkisini bilinçli kuran kişilerdir. Modern proletarya ve onun ideolojisi olan MLM ortaya çıktıktan itibaren modern komünizmin koşulları da ortaya çıktı. Özel mülkiyet ve onun üzerinde yükselen sınıf gerçekliği belli koşulların ürünüdür ve proletarya bu koşulları yok edecek yegâne güçtür. MLM proletaryanın komünizm mücadelesinde yol göstericisi, KP'ler ise önderlik karargâhıdır. Komünistler insan ve doğanın özgürleşmesi için KP'leri ve onların önderlik ettiği savaşları zorunlu koşul olarak görür. Sınıflar savaşıyla ilişkisini de bu bilinçle belirler. Ölmesi-öldürmesi, yoksun kalması, zindanlar yatması vs tercihinin bir sonucudur. O her şeyiyle komünizme adanmıştır. Öyleyse böbürlenme bir komüniste yabancı kavramdır. Yabancı kavram olmak zorundadır. Kibirdir komünisti böbürlenmeye götüren. Devrim için yaptığı tüm hizmetler, onun halka olan borcunun ödenmiş kısmıdır sadece.

Bir komünistin düşünce ve davranışlarında kibir değil, mütevazılık olmalı, olmak zorundadır. Mütevazılık ya da alçakgönüllülük bilincimizi keskinleştirir. Bizi esas meseleye odaklandırır. Kitlelerle birleşmemiz, onlarla güçlü bağlar geliştirmemiz kadar, KP içerisindeki birliğe de katkı sunar. Babuşkin ismini unutmayalım. Yaklaşık 15 yılı bulan devrimci yaşamı zindanlar, sürgünler ve zorlu parti görevleriyle geçmiş bir komünisttir Babuşkin. En son görevi Partiyi silahlandırmaktır. Beş yoldaşıyla birlikte silah ve cep hane dolu bir arabaya eşlik ederken Çarın askerleriyle karşılaşılır. İşken celere rağmen konuşmazlar. Parti Babuşkin ve beş yoldaşının kurşuna dizildiğini ölümlerinden dört yıl sonra, 1910 yılında öğrenir. Çarın ordusu katletmiştir. İsimlerini öğrenemedikleri için kayıtlara "kimliği belirsiz teröristler" olarak geçmişlerdir. Babuşkin'den, bu isimsiz ölüden, fedakârlığın, atılganlığın ve sadeliğin timsali bu büyük komünistten öğrenelim. Lenin mezarı başında yaptığı konuşmada Rus Devrimiyle Babuşkin ilişkisini şöyle kurmuştu: "Böylesi savaşçıların, proleter kitleler arasındaki yorulmaz, kahramanca, sebatlı çalışması olmasaydı, RSDİP bırakın 10 yılı, 10 ay yaşayamazdı." Kibirlilikten sakınmak ve Babuşkinvari sadelik, mütevazı bir devrimcilik biricik tarzımız olmalı.

NATO VE EMPERYALİSTLERİN KIZIŞAN REKABETİ

Rusya'nın 24 Şubat 2022 tarihinde Ukrayna'ya dönük işgal saldırısı öncesinde başlayan ve işgal girişimi sonrası Ukrayna'nın beklediği desteği alamaması üzerine alevlenen NATO tartışmaları, Finlandiya ve İsveç'in NATO'ya üyelik başvuruları ve Türkiye'nin buna itirazıyla yeniden canlandı.

NATO'nun amacı, genişleme isteğinin altında yatan nedenler, ABD, Rusya ve diğer Avrupa Birliği ülkeleri arasında yaşanan gerilimler ve ittifaklar, ABD'nin Avrupa Birliği ülkeleri içinde etkinliğini artırması, olası "Yeni Savaş" senaryoları vb. birçok konu kamuoyunun gündemini meşgul etmeye devam ediyor.

NATO, İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın bitmesinden sonra, 1949'da 12 ülke tarafından esasta SSCB'ye karşı kuruldu. Bu ülkeler ABD, İngiltere, Kanada, Fransa, İtalya, Hollanda, Norveç, Portekiz, Lüksemburg, İzlanda, Danimarka ve Belçika'ydı. Aradan geçen 73 yılda 8 genişleme dalgasıyla üye sayısı 12'den 30'a çıktı.

İkinci emperyalist paylaşım savaşı sonrası savaştan galip çıkan Amerikan emperyalizmi Avrupa'nın güvenlik ve siyasi yapısını yeniden dizayn etti. Avrupa'da iki büyük güç olan Almanya (savaştan mağlup çıktığı için) ve Fransa (işgal edilmiş bir ülke olduğu için) Amerikan emperyalizminin bu durumuna itiraz edemediler ya da cılız bir şekilde karşı çıktılar; ama bu cılız itirazların bir etkisi olmadı. İngiltere zaten bir şekilde, gene bugün olduğu gibi ABD'nin yanında yerini alıyordu.

Amerikan emperyalizmi sadece bugünün güçlü aktörlerini değil, dünyanın birçok yerinde sistemler üzerinde etkili bir hegemonik güç olarak kendisini var etti. İşte bu koşullarda NATO, ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda kurulmuş oldu.

Uzun bir süredir görev almayan NATO görev ve misyonu bakımından birçok tartışmaya konu oldu. Tartışılır hale gelen, "işlevsiz" NATO'nun yeniden yapılandırılmaya ihtiyacı olduğu bir süreçte Rusya'nın Ukrayna işgali, Amerikan emperyalizmi başta olmak üzere, birçok emperyalist ve kapitalist ülkenin iştahını kabarttı. Üyelik

başvurusu onaylanmadığı için Rusya'nın işgaline karşı Ukrayna'yı sözde savunamayan NATO özel olarak bu işgali ve genel olarak Rus yayılcılığını vesile ederek Doğu Avrupa'ya doğru genişleme planlarını hayata geçirmeye başladı. Düne kadar bu yönde hiçbir talepleri olmadığı halde İsveç ve Finlandiya'nın halklarına rağmen bu biçimde öne çıkmaları sadece önceden belirlenmiş planlarla açıklanabilir.

Ukrayna işgalinin ardından uzun yıllardır "tarafsız" bir politika izlemeye çalışan Finlandiya ve İsveç NATO üyeliği için başvuru yaptı. Finlandiya'nın 1948 yılında SSCB ile yaptığı "Dostluk, İş Birliği ve Karşılıklı Dayanışma Antlaşması"na rağmen üyelik başvurusu yapması yeni birçok tartışmaya neden oldu.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından sözleşme 20 Ocak 1992'de "Rusya Federasyonu ile Finlandiya Cumhuriyeti Arasında İyi Komşuluk Antlaşması" olarak yenilendi. Bu anlaşmaya göre taraflar karşılıklı olarak birbirinin aleyhinde olan ittifaklara veya koalisyonlara katılmamayı taahhüt ediyor. Ayrıca söz konusu antlaşma, imzacı tarafları Finlandiya'ya doğrudan saldırılması veya dönemin Sovyetler Birliği'ne Batılı güçlerin Finlandiya toprakları üzerinden saldırması gibi durumlarda da askeri dayanışma göstermekle yükümlü kılıyor. Finlandiya'nın bu anlaşmaya rağmen NATO üyeliği başvurusu ve zamanlaması manidardır.

Diğer yandan ABD ve Yunanistan arasında yaşanan yakınlaşma, karşılıklı jestler ve taahhütler de dikkat çekmektedir. Ekonomik olarak ciddi sıkıntılar yaşayan ve emperyalizme bağımlı Yunanistan'ın ABD'ye yeşil ışık yakması, Yunanistan Başbakanı Micotakis'in Washington'a hareketinden bir hafta önce, geçen yıl ABD ile imzalanan Savunma İş Birliği Anlaşması'nın parlamento tarafından onaylanması ve ABD'nin Girit'e göndermek istediği 500 personel ile F-35 ve F-16'ların konuşlanmasına izin verilmesi ABD'nin yeni dizayn çalışmalarının adımları olarak yorumlanmaktadır.

Emperyalistler arası dalaş ve hege-

monyaya yarışı son yıllarda giderek kızışmaktadır. "Süper Tek Güç" olma iddiasındaki ABD emperyalizminin karşısına son yıllarda hızla gelişen Rusya'nın, ama özellikle de Çin'in dikilmesi, diğer yandan Avrupalı diğer emperyalist güçlerin bu yarıştan geri durmayan hamleler yapmaları ve pazar mücadeleleri vermeleri; yeni alanlar, yeni ittifaklar aramaları, yaratmaları veya var olan ittifaklar içinde hâkim olma mücadeleleri genel emperyalistler arası rekabeti kızıştırılmaktadır.

Bu anlamıyla ABD'nin hedef alarak sıkıştırmaya niyetlendiği, daha çok da diğer rakiplerini kendine mahkûm etmek için araç olarak kullanmaya çalıştığı ve Ukrayna'yı işgal girişimiyle Avrupalı emperyalistlerin sürece aktif olarak katılmalarına neden olan Rusya'yı bahane ederek bu rekabette yeni hamleler yapmak, önlemler almak bütün emperyalistler için elzem oldu.

Bir emperyalist savaş örgütü olan NATO'nun iş olsun diye üye sayısını artırdığı düşünülemez. Belli bir plan çerçevesinde ihtiyaç duyduğu ülkeleri ekonomik, askeri, siyasi ve ideolojik gücünü kullanarak ABD kendi çıkarlarına bağlıyor. Bu anlamıyla İsveç ve Finlandiya'nın tam üyeliğiyle NATO ABD'nin emperyalist çıkarlarına uyumlu tartışmasız bir ittifak olarak konumlanacak. Rusya üzerindeki kuşatma ve baskının artırılması olarak tanımlanan bu gelişmeler emperyalist sistemdeki bozulmalara karşı alınmaya çalışılan önlemlerin hazırlıkları olarak değerlendirilmelidir. Hiç kuşkusuz alınacak önlemlerin sistemdeki derinleşen bozulmalara çare olmayacağı, farklı bahanelerle açıklanan çürümenin bugüne kadarki ekonomik ve politik krizlerden daha yoğun süreçleri doğuracağı açıktır. Çin üzerinde yoğunlaşan tartışmalar ve çatışma beklentileri bu sürecin tayin edici özelliklerini barındırmaktadır. Yaşananların hiç de sıradan bir rekabetin ürünü olmadığı, bütün bir sistemin alarm zili çalmakta olduğu her geçen gün anlaşılmaktadır.

TC'NİN GÜNDEM DEĞİŞTİRME ÇABALARI VE PAZARLIK KONULARI...

TC'nin Finlandiya ve İsveç'in NATO

üyeliğine karşı çıkararak sahnede yarıdımca aktör rolünü almak istediği ve efendilerinden birtakım kırıntılar koparma peşinde olduğu görülüyor.

NATO'nun yeni üye kabul etmesi birçok aşamadan oluşan teknik ve yasal bir sürecin ardından mümkün oluyor. Bir ülkenin üye olabilmesi için mevcut 30 müttefik ülkenin hepsinin birden üyeliğe onay vermesi şartı bulunuyor. Bunu bilen TC pazarlığı kızıştırmak için üst perdeden çıkışlarla hem Finlandiya ve İsveç'e hem de diğer emperyalist ve kapitalist güçlere mesaj vermektedir.

Finlandiya ve İsveç'e PKK'ye "yardım etmemesi", devrimci ve yurtseverlerin iadesini şart koşması gibi şovenizmi besleme amaçlı gerekçelerini bir yana bırakırsak TC'nin asıl derdi, İsveç ve Finlandiya ile bazı AB üyesi ülkelerinin uyguladığı silah satışındaki sınırlamaların kaldırılmasıdır. TC'nin Suriye'ye yönelik askeri operasyonları sonrası bazı ülkeler silah satışını sınırlamıştı. Şimdi TC bu şekilde özellikle Rojava'ya, ama aynı zamanda Suriye'nin diğer bölgelerine de yönelik saldırı planlarını kolaylaştırmak hem de üzerindeki kimi baskıları hafifletmek istemektedir.

Diğer bir pazarlık konusu S400'ler sebebiyle ABD'nin uyguladığı yaptırımlardır. Satışı durdurulan F-16 savaş uçakları talep ediliyor. Aynı zamanda TC F-35 yeni nesil savaş uçakları projesine de yeniden alınmayı talep ediyor.

AKP hükümeti ve Tayyip Erdoğan her geçen gün daha fazla derinleşen ekonomik ve siyasi krizin üstünü kapatarak gündem değiştirmek ve imaj tazelemek için; bir yandan zor zamanların kurtarıcı gündemi olan Yunanistan'la adalar üzerinden yaşanan krizi yeniden ısıtıp gündeme sokarken diğer yandan ise NATO üyeliklerine itiraz konusunu gündemde tutarak kuyruğu dik tutmaya, seçimler öncesi güven tazelemeye çalışmaktadır.

Ancak efendilerinin bu çıkışlar karşısındaki tutumlarının pek de istedikleri gibi olmayacağı ABD'nin Yunanistan'la ittifakından bile anlaşılmaktadır.

Hindistan'da Ford Motors fabrika işçileri, fabrikayı işgal ederek üretimi durdurdu

Hindistan'ın güneyindeki Tamil Nadu eyaletinin başkenti Chennai yakınlarındaki Ford Motors montaj fabrikasında çalışan 1500'den fazla işçinin, fabrikanın kapatılmasına karşı başlattıkları grev bir haftayı aşkın süredir devam ediyor. İşçiler fabrikayı işgal ederek otomobil üretimini tamamen durdurdu.

Grev, işgücünün çoğunluğunu oluşturan genç işçiler tarafından başlatıldı. Çoğunluğu yaşlı olan yaklaşık 500 işçi ise, yönetimin mihmeti nedeniyle kıdem tazminatlarını kaybetmekten korktukları için işgale katılmamış olsalar da greve destek verdiler. İş bırakma eylemi, şirketin fabrikanın bu ay sonu için belirlenen kapanışından önce 1400'den fazla aracı tamamlama planlarını sekteye uğrattı. ThePrint'e konuşan ve ismini vermek istemeyen bir işçi, "Arabaların yapımını bitirsek, yönetimle aramızda hiçbir bağlantı kalmaz ve hiçbir şey talep edemeyiz." dedi.

Grevden önce işçiler fabrika içinde ve dışında protesto gösterileri düzenleyerek fabrikanın kapanmasından önce kıdem tazminatlarının verilmesini talep ettiler. Protestocu işçileri sindirmek için fabrikaya büyük bir polis birliği sevk edildi. Ancak işçiler protestolarını sürdürdü ve daha sonra polisin gözdağına meydan okuya-

rak süresiz grev başlattı.

Chennai Ford grevi, hükümetlerin ve şirketlerin sert kemer sıkma önlemlerini dayatma girişimlerine karşı işlerin, insana yakışır ücretlerin ve daha iyi çalışma ve yaşam koşullarının sa-

reyle kapatmaya zorladı. Ancak, sendikaların yardımıyla üretimi yeniden başlatmak için hızla harekete geçtiler.

Takip eden eylül ayında Ford, Chennai fabrikasını ve Gujarat'taki bir diğerini kapatarak Hindistan'daki faaliyetlerine son vereceğini açıkladı. Bu kapanış 4 bin istihdamı doğrudan tehdit ediyor. Ancak, sadece Chennai fabrikasının kapatılması dolaylı ola-

rındaki kardeşleriyle birlikte oturma grevleri ve protestolar düzenlemişlerdi. Fabrikalarda 25'ten fazla işçinin ölümü ve yüzlerce enfeksiyonun ardından covid-19'a karşı sağlık koruması talep ettiler. Bu isyan, otomobil üreticilerini fabrikalarını beş gün sü-

reyle kapatmaya zorladı. Ancak, sendikaların yardımıyla üretimi yeniden başlatmak için hızla harekete geçtiler.

rak toplamda yaklaşık 40 bin istihdamı etkileyecek. Çünkü fabrikadaki işler, örgütsüz işçi çalıştıran birçok yan birimle bağlantılı.

Ford 1990'ların ortalarından bu yana Hindistan'da üretim yapıyor ancak son 10 yılda 2 milyar dolardan fazla zarar etti.

Şirketin Hindistan'dan çıkışı, salgından önce başlayan ancak salgından sonra büyük ölçüde hızlanan otomobil endüstrisindeki güçlü küresel yeniden yapılanmanın bir parçası. Otomobil şirketleri elektrikli araç üretimine milyarlarca dolarlık yatırım yapacaklarını duyuruyor.

Bloomberg'de yayınlanan bir makalede Ford'un önümüzdeki beş ila 10 yıl içinde elektrikli araçlara geçişi hızlandırmak için 10 ila 20 milyar dolar daha harcamayı planladığı bildirildi. Bu geçişin maliyeti, henüz belirsiz bir şekilde tanımlanan bir "yeniden yapılanma" planı ile karşılanacak.

Geleneksel içten yanmalı araçlarla karşılaştırıldığında, elektrikli bir aracın üretimi için çok daha az hareketli parça ve daha küçük bir işgücü gerekiyor. Şirket, yeni elektrikli araç batarya fabrikalarında ultra düşük ücretli üretim işçilere daha da düşük bir katmanı eklemeyi planlarken, yaygın iş yıkımı gündemde.

İngiliz hükümeti grevleri kırmak için geçici işçileri kullanmayı planlıyor

HABER MERKEZİ- Hükümet, İngiltere'de grev yapan işçilerin yerine taşeron personelinin girmesine yönelik yasal yasağı yürürlükten kaldırmak için planlar hazırlıyor.

Ulaştırma Bakanı Grant Shapps Sunday Telegraph'a, mevzuatta olası bir değişikliğin şirketlerin bazı görevleri üstlenmek ve kesintileri önlemek için geçici işçi kiralamasına izin verilebileceğini söyledi.

Yapılacak bu değişiklikler haziran sonundaki grevleri etkilemeyecek ancak Shapps, demiryolu veya diğer sektörlerde gelecekteki eylemleri en aza indirmek için değişikliklerin hızla getirilebileceğini söyledi.

RMT sendikasının ücret, şartlar ve

ışten çıkarmalar konusundaki görüşmelerin ardından üç günlük grev ilan etmesinden bu yana demiryolu sendikaları ve hükümet yeni politikalar sunmaya devam ediyor.

Shapps, eylem devam ederse "çözülemezse, bu özel anlaşmazlık sırasında kesinlikle daha fazla önlem alınacağını" söyledi.

Telegraph'a "Gerekli olan tam modernizasyon paketine bakacağız" dedi.

Ulaştırma sekreteri, herhangi bir değişikliğin bakanlar tarafından "çok hızlı" imzalanabilecek ikincil mevzuatı içerebileceğini söyledi.

Bu arada pazar günü Sun'da yazan Shapps, bu ay grev yapmayı planlayan demiryolu işçilerini, sonraki günlerde fazla mesai yapamayacakları ve eyleme katılmanın bir sonucu olarak kaybedecekleri konusunda uyardı. Bunun nedeni olarak demiryolu şirketlerinin grev günlerinden sonra kısıtlı tarifeler çalıştırmaya karar verebileceği anlaşılmaktadır.

Önerilen yasa değişiklikleri, ilk grev dalgası için bir haftadan biraz daha uzun bir süre içinde gerçekleşmeyecek, ancak gelecek zamanlarda, Grant Shapps taşeron işçilerinin boşlukları doldurabileceğini umuyor.

Beykoz'da "Rantsal Dönüşüm" Saldırısına Hazırlık

HABER MERKEZİ- İstanbul Beyoğlu Belediyesi, dönüşüm gerekçesiyle Okmeydanı Fetihtepe Mahallesi halkının elektrik ve suyunu keserek benzer bir sürecin Beykoz'da yaşanacağı gündeme geldi. Beykoz Belediyesi, 'Tokatköy Kentsel Dönüşüm' projesi kapsamında evlerini boşaltmayanların elektrik, doğalgaz ve suyunu 20 Haziran'dan sonra kesecek.

Beykoz Belediyesi'nin Tokatköy'deki kentsel dönüşüm projesine ilişkin Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş., 27 Mayıs tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na ÇED başvurusu yaptı. Emlak Konut'un proje tanıtım dosyasında yer alan bilgilere göre, Tokatköy Kentsel Dönüşüm Projesi'nin

maliyeti, 376 milyon 429 bin 500 TL olarak belirlendi. Söz konusu alanın mülkiyetinin Beykoz Belediyesi'nde olduğu kaydedilirken projeyi, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. yapacak. İmar planlama alanı 9,1 hektar büyüklüğünde olurken proje kapsamında 776 konut ve 47 iş yerinin inşa edilmesi planlanıyor.

Beykoz Belediyesi'nin yaptığı açıklamada, "Tokatköy kentsel dönüşüm alanında tahliye süresi için geri sayım başladı. Proje alanında 20 Haziran'dan itibaren elektrik, doğalgaz ve su hizmetleri sonlandırılacak" denildi. Mahalleli, kentsel dönüşüm sürecinde yaşananlara tepki gösterdi.

40 senedir Beykoz'da yaşayan Süleyman Vural, kentsel dönüşüme karşı

olmadıklarını söyledi, belediyenin kendilerini muhatap olmadığını belirtti. Vural, şöyle konuştu: "Belediyeyle vatandaş arasında iletişimsizlik var. Yaptıkları hiçbir şeyi bilmiyoruz, proje nasıl yapılacak, hiçbir şeyden haberimiz yok. Önümüze bir belge koyup, 'İmzalayın, başka bir şeye karışmayın' diyorlar. '280 bin TL gibi bedel var, onu ödeyeceksiniz, başka para ödemeyeceksiniz' diyorlar ama bunların hepsini sözlü olarak söylüyor. Bundan önce de çok sözler verildi ama tapularımızı vermediler. Tapular Beykoz Belediyesi'nde olduğu için, 'Yer bizim, boşaltın, kentsel dönüşüm yapacağız' diyorlar."

AMAÇ BİZİ GÖNDERMEK

Vural, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biz sadece dönüşümün adaletli şekilde

yapılmasını istiyoruz. Belediyeden randevu talep ediyoruz ama vermiyorlar, 'Biz ne dersek, o olur' tavrındalar. Mahkemeye vermeye karar verdik. Toplam 660 hak sahibi var, bunun 350'si onay verdi, 300 kişi de yerinde oturuyor. 83 tane davamız var, birçoğunda yürütmeyi durdurma aldık. Evini Beykoz Belediyesi'ne teslim edenlerin evleri yıkılıyor. Onlarca ev yıkılmıştır. Burada bedelsiz bir şekilde binaları yapmak var, neden bedelli yapıyorlar? Bunlara inanmıyoruz, amaçları bizi barındırmak değil, bizi buradan göndermek. 280 bin TL, akla ziyan bir rakam, bu ekonomik şartlarda böyle bir şey olmayacağını herkes bilir. Resmi olarak hiçbir şey sunmadılar, sunuyorlar. Hep mağduriyet yaşıyoruz."

Silifke'de ÇED toplantısına halktan engel

HABER MERKEZİ- Mersin'in Silifke ilçesine bağlı Taşucu Mahallesi'nde yapılmak istenen liman projesine karşı halk, gerçekleşmesi beklenen Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) bilgilendirme toplantısına izin vermedi. Toplantı öncesi Taşucu Park Das Petrol önünde toplanan kitleye ekoloji örgütleri, dernekler ve siyasi partiler destek verdi. Toplantının yapılacağı salona giren kitle "Çevreyi Hor Gören Geleceği Zor Görür", "Mersinlilerin Sağlığıyla Oynamayın", "Kanser Olmak İstemiyoruz" dövizleri taşıdı. Kitle burada sık sık "Emperyalist Şirket Taşucu'nu Terk Et", "Taşucu Halkındır Halkın Kalacak" ve "Direne Direne Kazanacağız" sloganları attı.

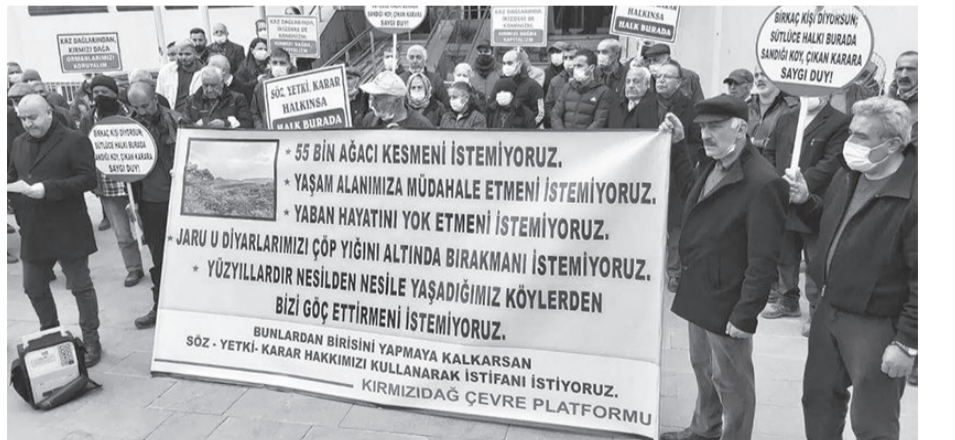
POLİS ENGELİ

Toplantıya yaptırmak istemeyen kit-

leyi polis engellemeye çalıştı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevlendirdiği yetkililer, toplantının yapılmadığına dair tutanağı imzalarken, mahalli ve çevre örgütleri de tutanak tutarak alandan ayrıldı. Ardından limanın yapılacağı alanda açıklama yapan kitle adına konuşan Abdurrahman Yıldız, "Şu an utanç duvarının önünde duruyoruz. Burası birileri tarafından sermayeye peşkeş çekilecek. Görüyoruz ki; mevcut iktidar gideceğini anladığından bu yana başta kentimiz Mersin olmak üzere ülkenin taşı, toprağı, denizini satışa çıkarmış durumda. Burada bir avuç çevrecinin hürmetine bu yağmanın bir kısmı engellendi. Biz yine bu yağmayı engellemek için elimizden geleni yapacağız. Burada olmaya devam edeceğiz. Biz kazanacağız" diye konuştu.

Dersim'de Katı Atık Tesisine karşı açılan dava reddedildi

HABER MERKEZİ- Dersim Katı Atık Birliği tarafından (DER-KAB) Sütluçe bölgesinde hayata geçirilmesi planlanan Katı Atık Entegre Tesisine ilişkin Ankara Mimarlar Odası tarafından Erzincan İdare Mahkemesine dava açılmıştı. Davada Mimarlar Odasını temsilen Av. Gökçe Bolat, köylüleri temsilen ise Av. Özgür Ulaş Kaplan yer aldı. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına karşı açılan dava Erzincan İdare Mahkemesi tarafından reddedildi.

"KAMU YARARINA AYKIRILIK YOK"

Açıklanan kararda, "Dava konusu projenin yapılması halinde çevreye verebileceği muhtemel zararların ortadan kaldırılması ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için gerekli önlemlerin çevresel etki değerlendirmesi raporunda yer aldığı, anılan tedbirlere belirtildiği şekilde uyulduğu halde olası riskle-

rin en aza ineceğinin ve hatta sıfırlanabileceğinin açık olduğu, ayrıca ÇED Olumlu dosyasında oluşabilecek olumsuz koşulları bertaraf ve önlemler için taahhütler verildiği, saha için verilen taahhütler yerine getirildiği takdirde, yapılacak olan tesisin insan sağlığına etkisinin minimize edileceği, ÇED dosyasında verilen taahhütlerin ve alınacak önlemlerin bilimsel ve teknik kurallara uygun olarak verildiği görüldüğünden dava konusu işlemde hukuka ve kamu yararına aykırılık bu-

lunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır." denildi.

KÖYLÜLER KARŞI ÇIKIYOR

Dersim merkeze bağlı Sütluçe köylüleri ise Katı Atık Tesisine karşı çıkıyor. Köylüler 55 bin ağacın kesileceğini söyleyerek defalarca kez belediye önünde eylem yaparken belediye ise "sadece 4 bin ağaç kesilecek" diyerek Katı Atık Tesisini savunuyor.

Geliyê Zîlan Hâlâ Kan Akıyor!

Geliyê Zîlan (Zilan deresi) söylendiği gibi bir dere değildir. Onlarca kilometre boyunca daralıp genişleyerek uzanan, yer yer derinliği yüzlerce metreyi bulan, sarp bir kanyondur. (Geli) Burası Osmanlı döneminden beri, saldırılarda binlerce kilometre karelik alanda yaşayan Kürtler için bir sığınak, korugan ve savunma mevzisiydi. Agirî (Ağrı) direnişinden sonra, tarafsız kalmışları, gençleri, savaşa gidenleriyle sayısız köy korunup, saklanma düşüncesiyle Geli'ye sığınır. Yetmiş iki köy, binlerce insanın yaşadığı bu derin vadide rüzgar 1930'da yaşanan zulmün hüznünü, acısını, savurur dağların eteklerine. Rüzgarın çaldığı ıslıkta; diri diri yakılan, gözünü dünyaya yeni açmış bebelerin, anne karnındaki yavruların, kadınların, gençlerin, ihtiyarların feryatları acılı bir ezgiye dönüşür.

20 Haziran 1930'da Wan ile Karaköse

(Agirî) arasında Zilan Harekâtı gerçekleştirilir ve Agirî eteklerindeki köyler tamamen yakılır. Zilan Katliamı'nda öldürülen insan sayısının en az 15 bin olduğu "tahmin" ediliyor.

Şeyh Sait İsyani'nin yenilgiye uğrama-

sıyla Kürtler büyük bir kırım harekâtının tam ortasında bulur kendilerini. Bundan "nasiplemek" için isyana katılmış olmaya da gerek yoktur. Devlet, Kürtlere unutamayacakları bir ders vermekte ve sürgünlerle demografik yapısını bozmakta kararlı davranır. 1925 baharında, karlar eriyip, yollar ve ırmaklar geçit verdiğinde, başlatılan taarruz, Ankara tarafından ayrıntılarıyla planlanır: Kürdistan fethedilecekti!

Türk ordusunun bütün kara ve hava gücüyle katıldığı hareket, Sivas'tan başlamış, yayılarak T. Kürdistan'ın sınırlarına dayanmış, bu arada topyekûn Türkleşmeye engel görülen herkes hedef haline gelmişti.

Çiyayê Agirî direnişinin komutanı Xoybun'da Rusya'yı fethedip, "Kızıl Elma"ya erişerek, "Turan" dedikleri

Türk imparatorluğunu kurma hayaliyle Sarıkamış'a 120 bin kişilik gücüyle saldıran İsmail Enver komutasındaki Osmanlı ordusunun 90 bini gece donarak ölmüş, böylece hücumu geçerken kendiliğinden imha olup, saf dışı kalan ordular arasına karışmıştı. Engelsiz kalan Rus ordusu (Çar ordusu) da işgale başlamıştı. Ancak Kürtler, ellerindeki imkânlarla örgütlenip, direndiler.

Kürtleri savaşarak yenemeyen TC devleti intikamını bölgedeki halktan aldı. Geliyê Zîlan çarpışmasında uçakları düşürülen, ağır kayıplar kayıplar veren TC devleti binlerce Kürt köylüsünü katletti. Dönemin Cumhurbaşkanı M. Kemal Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak'a bir kutlama mesajı göndererek "başarılarından" dolayı kutladı. Geliyê Zîlan'dan günümüze devlet katletmeye, katiller de ödüllendirilmeye devam ediyor.

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Aziz Aras: Proletarya Partisi saflarında mücadele yürüten Aziz Aras, 15-16 Haziran'la ilgili yapılan gösteriler sonrasında 16 Haziran 1980 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınarak işkencede katledildi. Devrimci örgüt TİKB'nin yaptığı bir korsan eylem sonrasında çıkan çatışmada bir as-teğmen ve iki er öldürülmüştü. Tek bir eylemciyi dahi ele geçiremeyen devlet, bölgede insan avına çıkmıştı. Bu operasyonlar sırasında Aziz Aras da gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar, öldürülen askerlerin öcünü alırcasına vahşice işkencelerden geçirildi. Aziz Aras ve TİKB militanı Songül Kayabaşı bu işkenceler sonucuna katledildiler. İşkenceyi örtbas etmek için devlet, hemen bir rapor düzenleterek Aziz Aras'ın hastane yatağından düşerek beyin kanaması sonucu yaşamını yitirdiğini iddia etti.

Aziz Akpınar: Proletarya Partisi saflarında mücadele yürüten Aziz Akpınar, 17 Haziran 1980 tarihinde Tarsus'ta polis tarafından katledildi.

BEYAZ DAĞ ŞEHİTLERİ

Düşman bir ihbar üzerine Dersimin Hozat ilçesindeki Beyazdağ'ı dört bryandan kuşatma altına alır. Konaklamak için gittikleri bu yerde nöbetçinin dikkatsizliği, durumu daha da zorlaştırır. 19 Haziran 1982'de düşman tarafından yapılan nokta baskınında, uyku tulumlarının içinde olan Hüseyin Gözülü şehit düşerken Mahmut Şefik Karaağaç ağır yaralı olarak düşmanın eline geçer ve işkencede katledilir.

Mahmut Şefik Karaağaç: 1956'da Dersim'in Hozat ilçesi İnciga (Altınçevre) köyünde aydın bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ortaokulu Hozat'da okudu. Lise yıllarında Proletarya Partisi ile ilişkiye geçen Mahmut Şefik Karaağaç (Karlos), çeşitli öğrenci organlarında görev aldı. Proletarya Partisi ileri militanı olan M. Şefik Karaağaç, II. Parti konferansından sonra Halk Ordusu'nun çeşitli komutanlıklarında da görev yaptı.

Hüseyin Gözülü: Dersim Merkez Rayberler köyünde doğan Hüseyin Gözülü (Bozo), ilkokulu köyünde bitirdi. Tunceli Lisesinde üçüncü sınıfta iken

ekonomik nedenlerden dolayı okuldan ayrıldı. Kendi köyünde Proletarya Partisi saflarında örgütlenerek kuryelik görevini üstlendi. Daha sonra Halk Ordusu örgütlenmesi içinde yer aldı. Halk Ordusu birim komutanı görev yaptı.

Ölümsüzleştğinde Proletarya Partisi militanı ve Halk Ordusu birim komutanı olan Hüseyin Gözülü, samimi, dürüst ve alçak gönüllü yanlarıyla çevresinde sevilen fedakar bir Partizandı.

İsmail Bulut: 1963 yılında Dersim'in Hozat ilçesi Zenkirek köyünde doğan İsmail Bulut, mücadele hayatı boyunca Şahin, Qero kod isimlerini kullandı. Dersimli olmasından kaynaklı çocukluk yıllarından beri gerillayı tanıyor ve seviyordu. Henüz ortaokul yıllarında çeşitli öğrenci eylemlerine katılmaya başlamıştı. 3. Konferans döneminde Partiden ayrılan DABK hizbi saflarında yer aldı. Burada MK sekreter yardımcılığına getirildi. 1992 yılında yaşanan birlikten sonra MK üyeliği ve Askeri Komisyon sekreterliğine getirildi. Gerilla savaşındaki ustalığı ile sadece Dersim değil; Sivas'ta da halkın sevgilisi, düşmanın ise korkulu rüyası olmuştu. O ayrıca parti içi sorunlara olan duyarlılığı ile de öne çıkıyordu. Karadeniz'de yaşanan hareketlilik sonrası devlet güçlerinin bölgeye yönelik operasyonları da artıyordu. Karadeniz dağlarında

adım adım çatışmalar devam ederken Halk Ordusu gerillaları Kaçkar dağlarını aşıyorlardı. Tarihler 21 Haziran 1992'yi gösterdiğinde bir haber daha dalga dalga duyuluyordu. Eksilen cephanelerini tamamlamak için bomba imal eden gerillalardan Doğan Karadağ, elindeki bombanın patlaması sonucu şehit düşerken yanında bulunan İsmail Bulut ise yaralanmıştı. Aynı gün yaralı olarak ele geçirilen İsmail Bulut, yapılan işkenceler sonucu katledildi.

Doğan Karadağ: 1962 yılında Dersim Hozat, Tağar (Ormanolu) köyünde doğdu. Çocukluğundan itibaren devrimcileri tanıyan Doğan Karadağ Dev-Yol taraftarıydı. 12 Eylül AFC'sinin ardından Halk Ordusu'na katılarak halkın sevgisini kısa zamanda kazandı. Artık Dersim halkının Alişer'iydi O. Alişer, Dersim isyanının önderlerinden birisi idi. Dersim halkı Doğan Karadağ yoldaşa olan sevgisini bu isimle ortaya koyuyordu. Mücadeleye ilk katıldığında okuma-yazma bilmeyen Doğan Karadağ, sınıf mücadelesi içinde büyük küçük demeden tüm eksikliklerini giderme azmi ile kısa zamanda okumayı da öğrendi. Mütevazı ve alçakgönüllü kişiliği ile sevilen Doğan Karadağ, 21 Haziran'da Artvin Şavşat'ta bomba yaparken bombanın elinde patlaması sonucu ölümsüzleşti. Doğan Karadağ, ölümsüzleştğinde Proletarya Partisi üyesi, Karadeniz Alt Bölge Komutanıydı.

bu haberin başlangıcı 24. sayfada

gibi ihtiyaçlarını yakındaki spor salonunda karşılamak zorunda kaldılar.

Hukuki süreç devam ederken enerjisi kesilen birçok evde yürütmeyi durdurma kararı çıktı. Dilekçe verecek parası olmayan haneler için de dayanışma gösterilerek dilekçeler sunuldu. Yürütmeyi durdurma kararı olan haneler için saatlerin iadesi olacağı tahmin ediliyor. İade işlemi gerçekleşirse de evini terk etmeyeceğini belirten yüzlerce kişi yıkıma karşı duracaklarını söylüyor.

ÇEKMEKÖY HALKI DA PARKINA SAHİP ÇIKIYOR

Çekmeköy'de, şehir planında deprem toplanma alanı olarak gözüken parkın otopark olmak üzere yıkımına başlanırken mahalleli tepki göstererek direnişe başladı.

Çekmeköy ilçesindeki Mehmet Akif Mahallesi'ndeki park için yıkım kararı alındı. Şehir planında "deprem toplanma alanı" olarak gözüken park otopark yapılacağı gerekçesiyle yıkılmak istendi. Ancak mahalleliler parkın yıkılmasına tepki gösterdi. Mahallelinin itirazlarına rağmen 6 Haziran'da yıkım işlemlerine başlandı.

Bunun üzerine Çekmeköy halkı "Çekmeköy halkı parkını savunuyor" diyerek direniş çağrısı yaptı. Çekmeköy halkı yaptığı çağrıda "Çekmeköy belediyesinin rant ve talan projeleri devam ediyor. Kapalı pazarın yanındaki park şehir planında deprem toplanma alanıdır. Parkı, pazarın otoparkı

yapmak için yıkım inşaatı başlatılmıştır. Mahallenin duyarlı halkı parkını savunmak için direniş başlatmıştır. Çekmeköy halkını direnişe destek vermeye çağırıyoruz. 07/06/2022 tarihinde saat 10:00'dan itibaren parkı piknik ve forum alanına çevirelim, rantı ve talanı birlikte durduralım" dedi.

Parktaki yıkıma karşı mahalleli toplanarak yıkımı engellemeye çalıştı. Polis mahalleliye saldırmakla tehdit etti.

alma girişiminde bulundu. Saldırıya rağmen parkta forum düzenlendi. Mahalleli parkta nöbet tutmaya başladı ve herkesi davet etti.

Mahallelinin direnişi sonrası parkı bariyerlerle çevirerek kapatan inşaat firması bariyerleri kaldırdı ancak ertesi gün (8 Haziran) sabah saatlerinde yıkım tekrar başladı. Bunun üzerine mahalle halkı Çekmeköy Belediyesi önünde basın açıklaması düzenledi.

"Burada toplanma sebebimiz dep-

rem toplanma alanımızı ranttan talandan telef olmaktan korumak. Bir gün ilahi tesadüf eseri parkımızın ve daha da önemlisi deprem toplanma alanımızın talana açılacağını öğrendik. O günden sonra asla işin peşini bırakmadık ve itiraz dilekçemizi hazırlayarak imzaları toplayıp belediyeye şikâyet olarak ilettik. Biz arkamıza kanunları alarak hukukun üstünlüğüne de güvenerek, buradaki hukuksuzluğa göz yummayacağız. 7 Haziran Salı günü parkımızın kapılarını kapattılar.

Yapılan konuşmalar ve direniş sonrasında ise kapıları açtılar ve bugüne (9 Haziran Perşembe gününe) kadar kapıların açık kalacağına dair bize söz verdiler. Biz de sözlerine inandık ama gözümüzün içine baka baka yalan söylemişler bize. Ancak dün güne sabahın beş buçuğunda iş makinelerinin gürültüsüyle uyandık. O kadar korktuk ki sabahın karanlığında yangından mal kaçırır gibi iş yapmaya çalıştılar. Bu aşağılık, yeşile düşman zihniyet bu kez başaramayacak. Parkımızı vermeyeceğiz ve o kazdıklarını yeniden yapacaklar. Usulsüz işlemlerinin de bedelini hukuki olarak ayrıca ödeyecekler. Tüm Çekmeköy halkını ve İstanbulluları parkımızı, yaşam alanımızı korumaya davet ediyoruz. Yetkilileri de bu büyük yanlışın dönmeleri için uyarıyoruz. Parkımıza

dokunmayın!"

Gelen tepkiler üzerine açıklama yapma gereksinimi duyan AKP'li Çekmeköy Belediyesi Başkanı Ahmet Poyraz ise yaptığı açıklamada, "Toplam 6 bin 837 metrekarelik park alanının 2 bin 696 metrekarelik kısmına semt pazarı yapılacaktır" dedi. Ancak bu alan için düzenlenen ihale dosyasında park alanına "betonarme" yapı inşa edileceği belirtiliyor. Kamu ihale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, mahallelinin günlerdir korumaya çalıştığı park alanı için Çekmeköy Belediyesi 9 Mayıs'ta "Kapalı Pazar Alanı Yapım İş'i" adı altında bir ihale düzenledi. İhaleyi tam 30 milyon 952 bin TL teklif veren Ekşioğlu Yapı Şirketi aldı. İhale dosyasında ise söz konusu projenin "3 bin 95 metrekare büyüklüğünde, kapalı alanlı, betonarme ve çelik konstrüksiyonla yapılacağı" belirtildi.

Park alanını korumak için başlatılan nöbet 6'ncı gününe girdiğinde mahalleli parkın yapılaşmaya açılmaması için sadece iki günde bin 500'ün üzerinde imza topladı.

Direnin 7'nci gününde inşaat malzemesi yüklü kamyon alandan mahalleli tarafından uzaklaştırıldı. Daha sonra polis ve zabıta eşliğinde parka yeniden gelen kamyonun alana girmesini engellemek isteyen bir kişi kamyonun önüne yatarak yolu kapattı. Kamyonun girişine engel olmak isteyen kişilere polis saldırdı ve 2 kişiyi gözaltına aldı. İki mahalleli ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı.

Köy Dernekleri ve Çevre Örgütleri Dersim'deki Doğa Talanına Karşı Panelde Buluştu

HABER MERKEZİ- Köy dernekleri ve çevre örgütleri "Dersim'de doğamızın ve yaşam alanlarımızın

talana karşı birleşiyor mücadeleyi büyütüyoruz" şiarıyla İstanbul Bağcılar Cemevi'nde yapılan panelde bir araya geldi.

Zeynel Hayiroğlu'nun sunumunu yaptığı panelde Av. Barış Yıldırım Dersim coğrafyasında verilen hukuki mücadele sürecini aktararak önümüzdeki süreçte örülecek yeni

mücadeleleri sahiplenme çağrısı yaptı.

Munzur Çevre Derneği adına yapılan konuşmada her buluşmanın güçlü mücadeleleri öreceği vurgusu yapılarak Dersim'de süren ve yakın gelecekte boyutlanacak saldırılara karşı ortak mücadele çağrısı yapıldı.

Metalürji Yüksek Mühendisi Cemalettin Küçük yaptığı sunumda Dersim bölgesinin büyük bir havzasını kapsayan maden sahalarına ve Dersim halkını bekleyen tehlikelerin büyüklüğüne dikkat çe-

kererek Dersim halkına talana karşı birleşme çağrısında bulundu.

Geyiksuyu ve Çevre Köyleri Derneği, Havaçor Köyü Derneği, Hozat, Torut ve Çevre Köyleri Derneği, Mercan Yarımkaşa Köy Derneği, Ziyaret Köyü Derneği, Hanuşağı, Söğütlü, Topuzlu Köyü Derneği, Avrupa Yakası Dersimliler Derneği, Çöğürlük Köyü Derneği ve Karataş Köyü Derneği ile Munzur Çevre Derneği'nin birlikte örgütlediği etkinlik yapılan konuşmaların ve mücadele çağrılarının ardından sona erdi.

FETİHTEPE HALKI RANTA VE TALANA KARŞI DİRENİYOR

İstanbul'un Beyoğlu ilçesine bağlı Fetih-tepe mahallesini de kapsayan bölge 2016 yılında 'riskli alan' ilan edildi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2017 yılında, plan yapma ve uygulama yetkisini Beyoğlu Belediyesi'ne devretti. Fetih-tepe Mahallesi'nde yer alan ve tepkilere neden olan 3550 ada 1 parselin bulunduğu alan birinci etap uygulama alanı olarak belirlendi ve tahliyesi için Beyoğlu Belediyesi tarafından tebliğatlar yazıldı. Yasal süreçle beraber söz konusu adada 6306 sayılı kanun kapsamında süreç başladı.

Beyoğlu Belediyesi tarafından yaşanan sürecin üzerine yapılan açıklama,

"Bir süredir şehir yenileme projesi devam eden Fetih-tepe Mahallesi 3550. Ada'da beklenen süreç başladı ve önceden tebliğ edilen hukuki sürede evlerini tahliye etmeyen hak sahiplerinin binalarında elektrik, su ve doğal gaz erişimine son verildi. Yüzlerce hak sahibinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile muvafakatname imzalayarak evini tahliye ettiği bölgede, Ağustos 2021'den itibaren birçok bina şehir yenileme projesi kapsamında yerinden kaldırılmıştı. Evlerini tahliye etmeyen hak sahiplerine tanınan süre Ramazan Bayramı'ndan önce sona ermesine rağmen, bazı hak sahipleri evlerini boşaltmadı. Bugün İSKİ, İGDAŞ ve BEDAŞ ekipleri böl-

gedeki bazı binalara giderek verilen hizmetin sonlandırıldığını belirttiler" denildi.

Beyoğlu Belediyesi "yüzlerce hak sahibinin muvafakatnameyi imzaladığını" söyleyerek bir çarpıtmaya gidiyor. Evet yüzlerce hane ve iş yeri imzaladı; fakat imzalamayanların 3'te 1'ine denk düşen bu sayı tüm mahallenin rızası alınmadan yapılan bir "kentsel dönüşüm"dür. Evlerini terk etmeyen mahalle halkı elektrik, su ve doğalgaz kesme saldırısı ile yıldırılmaya, evlerinin dışına çıkarılmaya mahkûm edilmektedir.

AKP'li Beyoğlu Belediyesi eliyle gerçekleştirilen bu saldırılar, polisle daha

önce karşı karşıya gelmemiş Fetih-tepeliler için devleti tanımayı da içermektedir. Ranta dayalı dönüşüm saldırılarında devletin koruyucusu olan polisler İSKİ, İGDAŞ, CK BOĞAZIÇI, BEDAŞ çalışanlarının kesme işlemlerinin "güvenliğini" alarak halka işkence yaptı. Hakaret ve darp ederek, plastik mermi sıkarak "devletin gücünü" halkın üzerinde gösterdi ve Fetih-tepeliler de buna suyla, kiremitle direnerek karşılık verdi. Bakıma muhtaç, yaşlı; solunum cihazı gibi enerji gereken tıbbi cihazların enerjileri kesildi. Henüz okula giden, sınav döneminde olan çocukların yaşam koşulları alt üst oldu. Fetih-tepeliler tuvalet ve duş

haberinin devamı 23. sayfadadır

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU OKUT!

f yenedemokrasi1

@ yenedemokrasi

t ydemokrasi11

🌐 yenedemokrasi26.net

✉ yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Özgür Gelecek İçin Yeni Demokrasi Gazetesi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20